

Na hudi preizkušnji

Bliža se jesen. Marsikdo med nami ne ve, kako si bo kupil kurjavo za zimo. Slovenska država je na hudi preizkušnji, ki pa je politično-kapitalska naveza, ki nam vlada zadnjih dvajset let, ne zna, noče, ne more rešiti. Najsposobnejši skrbijo za lastne koristi, nekateri si polnijo žepe na račun siromašenja večine, drugi pa skrbijo za to, kako bodo sami preživel hudo obdobje, ko je nacionalno bogastvo izpuhtelo v zasebne žepe, ko se je do obisti razgalila nesposobnost slovenske politike, da pretrga vezi z vsemi, ki Slovenijo načrtno izčrpavajo, ko politika sebe in prebivalstvo izčrpava s spodbujanjem medsebojnega sovraštva, s prekvalifikacijami zgodovine, z zniževanjem samozavesti naroda, ki si je sam izbojeval svobodo, vse to pa v prid domačega in mednarodnega kapitala.

V brezobzirni tržni ekonomiji, kjer je edina vrednota dobiček, smo starejši, seveda tisti, ki jih je kapital osiromašil do te mere, da ne vedo več, kako preživeti, odpadki družbe, ki ga je treba čim bolj potiskati v stiske in siromaštvo, da se bomo čim prej poslovili in prenehali obremenjevati mlade s pokojninami. Ministra Vizjaka skrbi povečanje deleža proračunskih sredstev za izplačevanje pokojnin, pri tem pa nasilno upokojuje množico ljudi v javnem sektorju, že desetletje dovoljujejo kapitalu, da polni svoje žepe, namesto da bi plačeval prispevke (tudi) za (svoje) pokojnine. Iz besed ministra Vizjaka sklepam, da je naslednji korak znižanje vseh pokojnin, ki presegajo mejo, ki jo oni določajo kot siromaštvo, pri tem pa mi nihče ne zna odgovoriti, kako bi sam preživel z 622 evri! Samo ena pot je, da kolikor toliko zavarujemo pokojnine, ki smo zanje vplačevali: tedensko delo z vsakim poslancem posebej! Nobene znanosti jim ni treba nositi v poslanske pisarne, vsak od vas, ki s pokojninami ne morete preživeti, jih pojdite vprašati, kako bi oni preživel s tem denarjem. Odločitve o naši usodi padajo dejansko v ozkem krogu politično-kapitalske naveze, a potrditi jih morajo poslanci državnega zbora, da se ohranja farsa lažne demokracije.

Samo 2 uri na mesec naj si vzame vsak izmed vas in gre v najbližjo poslansko pisarno. Seznanite jih z lastno stisko, stisko vaših otrok, vnukov in sosedov. Strokovna besedila jim bodo posredovali naši strokovnjaki. Druge poti ni. Ustanavljanje novih strank, podpira zdajšnjim v upanju, da se bodo začele vesti ljudem prijazno, so prazni upi. Nikar jim ne nasedajte več!

Mateja Kožuh Novak

vsebina

Pred volitvami predsednika republike	2
Predsednik republike na Pokljuki	3
Izkušnje z ORPOM	4
Pismo varuhinja človekovih pravic ustavnemu sodišču	7
Pravila športnih iger	11
12. festival za treje življensko obdobje	17
S terena	20
Poletna srečanja upokoјencev	
Mikavno učenje odraslih	
Skupine za samopomoč	
Sklepi sej ZDUS	23

S srečanja upokoјencev na Pokljuki

Pred volitvami predsednika republike

Vodstvo Zveze društev upokoјencev Slovenije se je odločilo podpreti kandidaturo predsednika države dr. Danila Turka. Svojo podporo utemeljujemo: dr. Danilo Turk je v svojem prvem mandatu pokazal veliko mero razuma in spoštovanja demokratičnih načel, ki smo jih sprejeli ob ustanovitvi naše države. Strankarsko se ne opredeljuje. Je kritičen do vseh napak, ki smo jih naredili, hkrati pa je kritičen do vseh, ki skušajo izničiti, kar smo v povojnem obdobju zgradili, kar pa je predvsem delo nas, zdajšnjih upokoјencev. Ima občutek za človeške stiske, pogosto opozarja politike na revščino, brezposelnost, na stiske starejših. Rad prisluhne besedam vsakogar, velik pomen daje medsebojni pomoči prebivalstva in medgeneracijskemu sožitju. Kljub načrtnim diskvalifikacijam, ki jih je pogosto deležen od neodgovornih politikov, skuša uveljavljati razum in kritično presojo med prebivalstvom. V vodstvu ZDUS smo prepričani, da te argumente in predsednikovo vnovično kandidaturo podpira večina našega članstva.

Spoštovani!

Enajstega novembra letos bomo petič po osamosvojitvi volili predsednika Republike Slovenije. To bodo pomembne volitve. Predsednik republike predstavlja državo doma in v svetu. S svojim zgledom in besedo svetuje, opogumlja in opozarja organe naše države, pa tudi državljanke in državljane. V zahtevnih časih, kakršni so zdajšnji, so predsednikove naloge še posebej pomembne.

Vse od začetka leta prejemam številne izraze podpore, ki prihajajo iz vseh delov Slovenije in iz vseh delov naše družbe, zato sem se spomladi odločil, da bom vnovič kandidiral kot nestrankarski kandidat, s pomočjo podpisov državljanek in državljanov. Zahvaljujem se vsem, ki ste mojo kandidaturo že podprli in hvaležen bom za vse oblike pomoči, zlasti za pridobivanje novih podpornikov. Prav vsakdo med podporniki je zame zagotovilo, da nam bo skupaj uspelo.

Teh volitev se lotevam z vsem srcem in energijo, hkrati pa ne podcenjujem nalog, ki jih imam kot aktualni predsednik republike. Naša država se sooča z resnimi ekonomskimi in finančnimi težavami. Vla-

da ni kos vsem izzivom, ki jih prinaša čas. Nekateri ukrepi zadnjih mesecev so povzročili nove krivice. Vsi razumemo nujnost varčevalnih ukrepov in smo se pripravljene marsičemu odpovedati. Vendar ukrepi ne smejo prizadeti mladih družin z majhnimi otroki. Prav tako je hudo narobe, da so nedavni ukrepi prizadeli veliko število upokoјencev, ki so jim bile brez kakršnegakoli razloga ali obrazložitve močno zmanjšane pokojnine, in to celo brez individualnih odločb. Vse to je upravičeno povzročilo veliko nezadovoljstva.

Pereča gospodarska in družbena vprašanja naše skupnosti moramo reševati strpno in z iskreno željo, da bi našli skupno rešitev, izhajati pa moramo s stališča, kaj potrebujemo za prihodnost. Moje mnenje je, da potrebujemo zlasti samozavest, zaupanje, solidarnost in voljo resnično izboljšati položaj v naši državi. To dolgujemo sebi, našim otrokom in vnukom. Zato naj nas vodi tako medgeneracijska, kot tudi vsakršna druga solidarnost. Zaupajmo si in napređovali bomo!

dr. Danilo Turk
predsednik Republike Slovenije

Podpis podpore oddate tako, da izpolnite podporni obrazec, ki je na voljo na vseh upravnih enotah in v krajevnih uradih, podpisati pa ga morate na upravni enoti, kjer izkažete istovetnost z osebnim dokumentom. Overjen podporni obrazec oddajte na stojnici dr. Danila Turka ali pošljite na naslov Volilna pisarna dr. Danila Turka, p. p. 4049, 1001 Ljubljana.

Predsednik republike na Pokljuki

V začetku julija se je predsednik republike dr. Danilo Türk udeležil slovesnosti ob 60. obletnici DU Gorje, na katero so gostitelji povabili vsa DU kot vseslovensko srečanje upokojencev, ki ga letos sicer ni, je namreč vsako drugo leto. Na Pokljuko je prišlo kakih tri tisoč udeležencev, kar je še enkrat toliko kot se po navadi zbere starejših. V pozdravnem nagovoru je predsednik dr. Danilo Türk med drugim dejal, da so srečanja upokojencev dobra priložnost za druženje, hkrati pa tudi za utrjevanje temeljnih vrednot, ki držijo družbo skupaj. Posebej je omenil solidarnost, medsebojno razumevanje in medsebojno pomoč. Zvezi društev upokojencev Slovenije se je posebej zahvalil za uresničevanje projekta Starejši za starejše, ki pomaga osamljenim starejšim, tistim, ki potrebujejo človeško pozornost, skrb in občutek, da niso pozabljeni.

Predsednik republike je v nadaljevanju poudaril pomen medgeneracijske solidarnosti, ki vključuje tako skrb za starejše, kot tudi skrb za mlajše. Dejaj, da se starejša generacija zaveda tega, da je treba mladim v teh zahtevnih časih pomagati z nasveti pri šolanju, iskanju zaposlitve, pri reševanju stanovanjskih problemov in reševanju finančnih težav. Predsednik se je udeležencem srečanja zahvalil za zelo pomembno pomoč, ki jo starejša generacija že daje mladim, svojim otrokom in vnukom.

»Hkrati pa moramo tudi razumeti, kaj morajo mlajše generacije narediti za starejše. Potrebna je pozornost, razumevanje in posebej pravičnost. V tej družbi moramo zagotoviti boljše razumevanje prispevka starejših generacij k našemu skupnemu bogastvu in stopnji razvitosti Slovenije, ki se dandanašnji uvršča med 30 najbolj razvitih držav na svetu. Včasih pozabljamo, da smo zaradi dela starejših že veliko dosegli. Zato se mora vsak pogovor o medgeneracijski

solidarnosti začeti s hvaležnostjo starejšim generacijam,« je poudaril predsednik Türk.

Tak odnos zahteva pravičnost v vseh vprašanih, je dejal predsednik in pri tem opozoril na težave, ki jih je mnogim upokojencem povzročil zakon o uravnoteženju javnih financ. Kot kažejo številna opozorila, so se zgodile se napake in krivice, zato moramo po besedah predsednika vsi skupaj razmišljati o tem, kako bomo popravili in odpravili morebitne krivice. Predsednik se je zavzel za to, da vlada pripravi popravke zakona ter odpravi napake in diskriminacijo, ki nastaja na podlagi zakona. Samo če bomo resnično dobro razvijali pravičnost, bomo sposobni reševati tudi druge velike naloge, ki nas čakajo, je dodal.

Predsednik je spomnil, da nas letošnja jesen čaka resna razprava o reformi pokojninskega sistema in reformi trga dela. Opozoril je, da bomo potrebovali dobro mero pravičnosti, kajti le če bodo te reforme dale pravične rešitve, bomo utrdili našo družbo in temelje naše države ter razvojno napredovali. Dejstvo, da se kot družba staramo, je po njegovih besedah pozitiven znak, ki kaže, da smo dosegli dobro raven kakovosti življenja. To kakovost pa moramo razvijati naprej in tudi zdaj, ko bo treba delati dlje, kot je bilo nekoč v navadi, moramo to zagotoviti na primeren način.

Predsednik je zavrnil trditve, da je naša družba v globoki moralni krizi. Tisti, ki tako govorijo, ne vidijo solidarnosti, ki vlada med ljudmi, ne vidi vseh številnih prostovoljk in prostovoljcev, ki pomagajo ljudem v stiski, osamljenim, bolnim in vsem drugim, ki potrebujejo pomoč. Predsednik je poudaril, da vse več ljudi to razume. Izrekel pa je tudi prepričanje, da bomo skupaj znali pokazati, kaj so prave vrednote naše družbe, kaj je prava smer naše države, kam hočemo priti in kaj smo sposobni doseči.

info.zdus

**NASMEHNI SE,
LETOŠNJE POČITNICE BODO
TRAJALE 1 DAN DLJE!**

SAVA
HOTELS & RESORTS

Od Gorenjske do Pomurja vas na šest priljubljenih turističnih središčih, ki delujejo pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts, pričakuje gostoljubno razvijanje s celovito turistično ponudbo zabavnih vodnih parkov, slastnih kulinarčnih doživetij in raznovrstnih možnosti za aktivno preživljanje prostega časa in sprostitve pod spretnimi rokami wellness strokovnjakov ter v objemu blagodejnih termalnih in mineralnih vrelcev.

Okolja, v katerih delujejo Terme 3000 – Moravske Toplice, Zdravilišče Radenci, Terme Ptuj, Terme Lendava, Terme Banovci in Sava Hoteli Bled vabijo k raziskovanju še neodkritih koticov in na prijeten klepet z domačini, ki vam bodo z veseljem ponudili odlične lokalne dobrote.

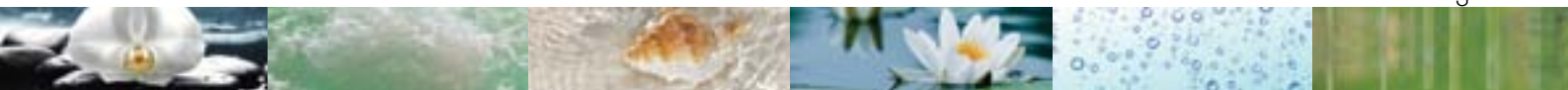
6 PRILJUBLJENIH LETOVIŠČ SAVA HOTELS & RESORTS PODARJA DODATEN DAN POČITNIC

Izbirate lahko med različno dolgimi počitnicami, **ob bivanju najmanj štirih noči** (oz. najmanj sedem noči v Termah Banovci) na destinacijah Sava Hotels & Resorts vam eno dodatno nočitev podarijo, hkrati pa imata **dva otroka počitnice brezplačne**.

Petdnevni paketi (Akcija 4=5) vključuje tudi **možnost obiska katerega drugega vodnega parka oz. kopališča v Sava Hotels & Resorts**. Tako lahko v času počitnikovanja na eni destinaciji, spoznate še kakšno drugo turistično središče znotraj skupine.

www.sava-hotels-resorts.com

SAVA HOTELI BLED • TERME 3000 - MORAVSKE TOPLICE • ZDRAVILIŠČE RADENCI • TERME BANOVCI • TERME PTUJ • TERME LENDAVA

Izkušnje z Orpom

Posavska PZDU. Združuje 13 DU, od tega so tri društva, ki še nimajo programa ORPO za vodenje članstva in blagajne.

Skupno izobraževanje so imeli v Dobovi, pridružila so se jim še nekatera DU z Dolenjske. Na usposabljanju so udeleženci spoznali, da je program je enostaven in koristen, da je mogoče z njim urejati podatke in opraviti analize. Nekaterim je že lani uspelo urediti sezname in prvič poknjžiti članarine in posmrtninske sklade. Osnovni program je tudi mogoče nadgraditi s programom za vodenje knjigovodstva in s pripravo bilance za DURS in AJPES. Kljub preprostosti pa je program zahteven za starejše, ki delajo po društvi. Če ga DU ne uporabljajo vsak dan, se znanje hitro izgubi.

Na tečaju so se udeleženci usposobili še za uporabljanje programov Skype, TeamViewer, pošiljanja brezplačnih SMS s pomočjo Najdi.si, z osnovami programov Word in Excell ter uporabljati e-upravo ipd.

In kaj DU brez uporabe programa IRPO predvsem jemlje čas:

- vodenje evidence članstva, poverjenikov, aktivnosti članov in vodenje evidence posmrtninskih skladov (v Posavju imajo dva sklada). Ročno vodenje je zamudno, nato pa ga je treba še prepisovati za centralni register;
- plačila članarine in prispevkov za posmrtninske sklade vodijo DU po članih, ki dobijo blagajniški prejemek, kot zahteva zakon. Hkrati plačilo z uporabo programa knjži. Takoj je vidno, kdo so neplačniki - zamudniki, mogoče je izpisati opomine, in če imate kuverte z levim

okencem (te lahko s skupnim nakupom prek ZDUS kupite ceneje!), dopise le še vložite in oddate na pošto. Članom je mogoče pošiljati tudi vabila, čestitke, izpisovati naslove na etikete ipd.;

- ko nekdo umre, je mogoče izpisati zahtevek na posmrtninski sklad, priložiti je treba le še listine in nato poslati zahtevek na vzajemni sklad;

- program omogoča pridobivanje podatkov o jubilarjih, pripravlja izpise za poverjenike, analizira stanje članstva po starostnih skupinah, krajih, ulicah, občinah in še marsikaj drugega. Program ob koncu leta pripravi statistično poročilo o stanju članstva, o novih članih, številu umrlih in tistih, ki so izstopili. Ugotoviti je mogoče število članov po spolu, po vrsti upokojitve, po športnih aktivnostih. Zelo hitro in enostavno se da priti do dolžnikov v tekočem letu in v minulih letih.

Toliko o izkušnjah. Lahkotnejše, prijaznejše in bolj zanimivo delo v društvi je možno zato le z Orpom. Starih, ročnih načinov dela se mladi upokojeanci branijo. Če jim boste pokazali, da ste sodobni, se bodo pridružili.

ZDUS ima komisijo za informacijsko komunikacijsko tehnologijo, ki s snovalcem programa že pripravlja določene izboljšave za delo s članskimi evidencami sklada Vzajemne samopomoči, ki se bodo po internetu prenašale iz DU v centralno evidenco. S tem bodo odpadli stroški tiskanja in poštnine.

Revija ZPIZ in ZDUS **Vzajemnost** je vaša!

Nagradni izlet za društvo, ki bo pridobilo največ naročnikov revije Vzajemnost

Revijo Vzajemnost dobro poznate in upamo, da ste z njo zadovoljni, kot je tudi večina njenih naročnikov. To nam ne nazadnje potrjuje dejstvo, da največ novih naročnikov pridobijo stari naročniki in da trajanje naročniškega razmerja po naši anketi in razpoložljivih podatkih traja več kot pet let.

Novo naročnike revije so pridobivala tudi društva upokoencev.

Letos smo se odločili, da bomo društvo, ki bo pridobilo največ naročnikov, posebej nagradili.

Društvo, ki bo do konca meseca novembra pridobilo največ naročnikov Vzajemnosti, bo za nagrado dobilo enodnevni avtobusni izlet. Minimalno zmagovalno število novih naročnikov mora biti vsaj 20.

Izlet bomo organizirali v letošnjem decembru.

Na izlet bo društvo po svoji izbiri povabilo 50 svojih članov.

Sporočite nam imena vaših članov, ki se naročajo na Vzajemnost.

Iz naročila mora biti razvidno tudi ime društva, ki ga naroča.

Revijo in položnico za plačilo naročnine bodo novi naročniki dobili takoj po prejemu naročila.

Za naročila in informacije pokličite na tel.: **01 530 78 44**

Društvom priporočajo, da nabavijo program (če ga še nimajo), kajti po ceni 156 evrov ne bo več dolgo časa na voljo!

Prav tako ZDUS že pripravlja nova brezplačna usposabljanja. Vodstvo se tudi pogovarja župani, kjer DU še nimajo interneta, da jim ga občine priskrbijo brezplačno.

Marija Krušič, PZDU Posavje

PROGRAMI PO MERI DRUŠTEV UPOKOJENCEV

Vodenje evidenc članstva in aktivnosti, statistika, sezname za poverjenike, jubilate opomini z UPN nalogi, nalepke, vodenje blagajniškega poslovanja

cena 156 EVROV z DDV

nakup v času 12. festivala f3žo prinaša darilo

spominski ključ USB 16 GB

za varno shranjevanje podatkov

Tudi letos bomo na prijazno povabilo ZDUS predstavili naš skupni projekt

na 12. festivalu f3žo v času

od 1.10.2012 do 2.10.2012

**PROGRAM SI BOSTE LAHKO
OGLEDALI IN GA TUDI PREIZKUSILI.**

**ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE
IN ORPO VAS VABITA!**

Info: 04 280 64 00

www.orpo.si

Podrobneje iz DU Krško: društvo ima kakih 1.200 članov (od tega je 837 članov v skladu SPS in 141 v VS). V letu 2011 so začeli uporabljati program ORPO. Poleg tega, da program ob plačilih knjiži članske konto kartice, česar so zelo veseli, jim je zelo všeč tiskanje dopisov, nalepk in vabil. Zelo jim pride prav letna statistika, ki jo program izpiše v nekaj trenutkih. Prav tako tudi izpis jubilentov, poverjenikov, zamudnikov, pa tudi izpisi članov skladov so hitri in točni. Načrtovani prenos podatkov Vzajemnega sklada po internetu bo marsikaj pocenil.

Olga Bogša, DU Krško

Podrobneje iz DU Brežice. Evidenco vplačil članarine in vzajemne samopomoči so začeli knjižiti s programom Orpo leta 2009. Do takrat so evidence vodili ročno. Program lahko le pohvalijo. Tudi statistični obrazec, ki ga program izpiše ob koncu leta, s pridom uporabljajo.

Ob 1.500 članih, kolikor jih ima njihovo društvo, ne bi več mogli delati po starem torej, ročno. Prednosti so v poročilih, izpisih, pregledih po poverjenikih ipd. Letos so prvič s tem programom knjižili blagajno, dobili izpis po kontih in stroškovnih mestih, kar jim je prišlo zelo prav.

Melita Ilovar, DU Brežice

Na oddih med tednom v Thermano

(2.9. – 26.10.2012)

Hotel Zdravilišče Laško****

Wellness Park Laško****Superior

2. osebi podarimo
50 % popusta!

Prva oseba že od 53,55 € na dan
Druga oseba že od 26,80 € na dan

Cena velja po osebi v dvoposteljni sobi v Hotelu Zdravilišče Laško****. Ceni veljata za imetnike Zlate kartice Thermana Cluba v hotelu Zdravilišče Laško****. Minimalno bivanje 2 noči. Ponudba velja za bivanje od nedelje do petka.

Program vsebuje:

- Bivanje v dvoposteljni sobi standard,
- polpenzion,
- neomejeno kopanje v hotelih Wellness Park in Zdravilišče Laško,
- vstop v fitness,
- uporaba kopalnega plašča,
- wireless internet v sobi,
- darilni bon v vrednosti 10€ za koriščenje wellness ali zdravstvenih storitev,
- program animacije, sprostitve in rekreacije.

UGODNOST!!!
Ob rezervaciji prišepnite geslo **ZDUS JESEN**
in bivate v enoposteljni sobi brez doplačila v
terminu med 2.9. do 26.10.2012.

Thermanine jesenske počitnice (26. 10. – 4. 11. 2012) prinašajo družinske radosti: 1 otrok do 12. leta biva brezplačno, 1x bowling, pester počitniški program!
Rezerviraj zdaj!

Iz zahteve za oceno ustavnosti

Varuhinja človekovih pravic lahko na podlagi 23.a čl. zakona o ustavnem sodišču zahteva začetek postopka za oceno ustavnosti predpisa, ki »nedopustno posega v človekove pravice ali temeljne svoboščine«. Zato na Ustavno sodišče RS vlagam zahtevo za oceno ustavnosti 143. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ (usklajevanje pokojnin in drugih nadomestil ter prejemkov) (Uradni list RS št. 40/2012, v nadaljevanju ZUJF).

Zahtevo dajem, ker so po mojem mnenju določbe 143. čl. ZUJF ustavno sporne zavoljo naslednjih razlogov:

- ustavno sporen način sprejemanja ZUJF,
- kršitev načela o jasnosti in določnosti predpisov,
- kršitev ustavnega načela vezanosti državnega zbora na referendumsko odločitev,
- kršitev človekovega dostojanstva,
- kršitev pravice do socialne varnosti in pravice do pokojnine iz 50. čl. ustave,
- kršitev enakosti pred zakonom in prepovedi diskriminacije iz 14. čl. ustave,
- kršitev temeljne ustavne listine,
- kršitev načela zaupanja v pravo in kršitev pričakovanih pravic in
- kršitev pravice do pravnega sredstva (25. čl. ustave) in načela o pravnomočnosti odločb (158. čl. ustave).

Za vložitev zahteve sem se odločila na podlagi pobude ZDUS, Zveze policijskih veteranskih društev Sever, Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Zveze upokojenih delavcev MNZ ter številnih ogorčenih upokojencev, ki so se obrnili name.

Po mojem mnenju gre za poseg, ki se sicer sklicuje na legitimen cilj varčevanja države v razmerah ekonomske krize, vendar je bil uveljavljen na boleč, diskriminatoren način in je nesorazmerno posegel v človekovo dostojanstvo prizadetih, jim naložil nesorazmerno breme pri reševanju ekonomske krize, resno poslabšal njihov ekonomski položaj, krši pa tudi vrsto človekovih pravic, določenih v ustavi in Evropski konvenciji o človekovih pravicah ter načela pravne in socialne države.

Obrazložitev zahteve

Starostna pokojnina je pokojninski prejemek, ki gre zavarovancu ob izpolnitvi dveh pogojev, in sicer dopolnjene starosti ter dopolnjene pokojninske dobe. Na tem področju pa je bilo v različnih obdobjih tudi veliko prisilnih upokojitev, t. i. administrativnih upokojitev, predčasnih upokojitev v nasprotju z voljo prizadetih.

RS je že ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti v juniju 1991 z ustavnim zakonom za izvedbo temeljne listine o samostojnosti in neodvisnosti prevzela zagotovitev varstva pravic uživalcev vojaških pokojnin s stalnim prebivališčem v RS in za upokojence, ki so del delovne dobe pridobili v kateri od drugih republik nekdanje skupne države, in izhajajo iz sporazuma o vprašanih nasledstva.

Minimalni evropski standardi

Minimalni evropski standardi varstva pravic zavezujejo vse podpisnice. To pomeni, da se na te standarde ni mogoče sklicevati zato, da bi zožujoče razlagali pravice, ki izhajajo iz nacionalnih ustav in drugih predpisov, sicer sledi obsodba države pred Evropskim sodiščem za človekove pravice z moralnimi in materialnimi posledicami.

Za uveljavljanje pravic v državah članicah je bistvena ugotovitev, da so države prvenstveno odgovorne za uresničevanje konvencijskih pravic, medtem ko je pritožba na ESČP rezervna možnost, kadar država ne zagotavlja ali krši konvencijske pravice.

Dosedanje ustavno sodne presoje

Usklajevanje pokojnin je zakonsko določen instrument za ohranjanje vrednosti pokojnin, določenih ob njihovi odmeri, v daljšem časovnem obdobju. Namen usklajevanja pokojnin v določenih odstotkih od zvišanja povprečne plače je ohranjanje razmerja med plačami aktivnih zavarovancev in pokojninami. Namen takšne valorizacije je tudi ohranjanje določene kontinuitete življenjskega standarda, ki ga je posamezen zavarovanec imel v aktivni dobi, saj s s pokojnino v določenem deležu nadomeščamo posameznikovo plača ali drug dohodek, od katerega so se plačevali različno visoki prispevki.

Ustavno sporen način sprejemanja

ZUJF je še eden od zakonov, sprejet po nujnem postopku, češ da to zahteva reševanje ekonomske krize. Tak način odločanja je izrazito neprimeren za sprejemanje zakona, ki posega v vsebino na desetine drugih zakonov in finančno učinkuje na pravni in ekonomski položaj sto tisoč prebivalcev Slovenije. Zato so mnogi ljudje, njihov pravni položaj in interesi postali žrtve slabo pripravljenega in na hitro sprejetega zakona, ki naj bi uravnotežil javne finance.

Kršitev načela jasnosti in določnosti

Protiustavne posledice ima tudi način uresničevanja ZUJF. Upokojenec, katerih pokojnine so se znižale zaradi 'usklajevanja' po 143. členu ZUJF, so o tem dobili obvestilo pokojninskega zakona. Iz obvestila je bilo mogoče razbrati, da se na podlagi ZUJF prizadetemu zniža pokojnina in za koliko se mu zniža, ni pa bilo podpisano, na njem ni žiga, ki bi izražal verodostojnost dokumenta, pa tudi ne pravnega pouka o možnih pravnih sredstvih, niti ne izračunov, ki bi natančneje navajali razloge in upravičenost znižanja.

Nekateri najbolj ugledni slovenski kulturniki in športniki, ki so največ storili za promocijo mlade slovenske države in za samozavest njenih prebivalcev, so se zadovoljili s tem, da so izrazili prizadetost in ogorčenost in se ne bodo pritožili, drugi so zahtevali izdajo nove pokojninske odločbe, da se bodo lahko pritožili zoper njo, tretji so ugovarjali znižanju, češ da bi ga bilo mogoče določiti samo s posamičnim pravnim aktom, četrti so zahtevali, da se jim pokojnina izplača v dosednji višini (med njimi so tudi veterani vojne za Slovenijo, ki so naknadno dobili vladno

zagotovilo, da bodo njihovo željo upoštevali), peti so pripravljali tožbe na izplačilo celotne pokojnine, šesti so sprožili upravni spor, sedmi so vložili na ustavno sodišče ustavno pritožbo in pobudo za presojo ZUJF. V celotno dogajanje, povezano z obvestili ZPIZ, je ustavno sodišče vneslo red, ko je zavrnilo ustavno pritožbo in pobudo ter povedalo, da do znižanja pokojnin ne pride neposredno na podlagi zakona, temveč je treba izdati upravno odločbo.

Kršitev ustavnega načela vezanosti DZ na referendumsko odločitev

ZUJF je z določbami 143. čl. posegel v pokojninsko ureditev določenih skupin upokojencev, ki jo je urejal tudi na referendumu zavrnjeni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S tem je kršil ustavno načelo o vezanosti državnega zbora na to (zavrnjeno) referendumsko odločitev. Ustava namreč v prvem odstavku 90. člena določa, da je državni zbor vezan na izid zakonodajnega referenduma in na to, da eno leto po razglasitvi referendumske odločitve ne sme sprejeti zakona, ki bi bil vsebinsko v nasprotju z odločitvijo volivcev.

Kršitev človekovega dostojanstva

Človekovo dostojanstvo ni le z ustavo določena pravica in da ima vsakdo pravico do osebnega dostojanstva in varnosti, temveč je ta pravica zapisana tudi v listino temeljnih pravic v Evropski uniji.

Ti poudarki ustavnega sodišča po mojem mnenju veljajo tudi za upokojence, ki jih je prizadel 143. člen ZUJF. Med njimi so borci NOV, borci vojne za Slovenijo, žrtve vojnega nasilja, begunci in izseljenci, tisti, ki so delali v podjetjih s sedežem v drugih republikah, politični zaporniki iz socialističnega obdobja, najbolj ugledni kulturniki in športniki svetovnega slovesa itd.

Kršitev pravice do socialne varnosti in pravice do pokojnine

Ustava v 50. čl. zagotavlja vsem državljanom Slovenije pravico do socialne varnosti in na podlagi spremembe ustave v letu 2004 tudi izrecno zagotavlja pravico do pokojnine.

Pred vprašanjem sorazmernosti ukrepa se zastavlja vprašanje, ali je sploh legitimen cilj 143. čl. ZUJF, ki tako nedvomno posega v človekove pravice. Seveda je legitimen cilj varčevanje v razmerah ekonomske krize. Toda če je to samo navidezen cilj, ki naj prikrije resničnega, potem je treba presoditi, ali je legitimen ta drugi, torej prikriti cilj. Vrsta okoliščin kaže, da predlagateljem 143. člena ZUJF ni šlo le za varčevanje, temveč predvsem za to, da zmanjšajo pravice določenih skupin upokojencev, še zlasti borcev NOB. Gre za vrsto poskusov prevrednotenja zgodovine in zanižanja pomena NOB za poznejši nastanek samostojne slovenske države. Nesorazmernost je mogoče ponazoriti tudi na primerih upokojencev, ki so kaznovani z znižanjem pokojnine zgolj zato, ker so krajši čas delali zunaj Slovenije, pa čeprav v drugih delih nekdanje skupne države. Nesorazmernost ukrepa je še posebej očitna v primerih, ko je delo zunaj Slovenije trajalo relativno kratek čas, znižanje pokojnine zaradi njega pa je izdatno.

Kršitev enakosti pred zakonom in prepovedi diskriminacije

Prizadeti upokojenci so prepričani, da so z ZUJF zavestno posegli prav v njihove pokojnine in da za tako razlikovanje med skupinami upokojencev ni nobenega utemeljenega razloga.

Opozoriti moram, da velja za Slovenijo po letu 2010 višji standard varstva pred diskriminacijo kot za večino drugih evropskih držav, ker je med tistimi državami, ki so ratificirale Protokol št. 12 k EKČP, ki določa splošno prepoved diskriminacije. To pomeni, da lahko ESČP obsodi Slovenijo zaradi kršitve prepovedi diskriminacije tudi v povezavi s kako drugo pravico, tudi tako, ki ni določena v EKČP.

Kršitev temeljne ustavne listine

V času osamosvajanja je Slovenija, še zlasti pa v obdobju pred plebiscitom in po njen prepričevala jugoslovansko in svetovno javnost, da bo po osamosvojitvi mlada slovenska država prevzela in spoštovala svoj del mednarodnih in drugih obveznosti in da bo delovala kot odprta in demokratična evropska država.

Na pravno zavezujoč način je prehod v samostojnost uredila Slovenija s temeljno ustavno listino in ustavnim zakonom za njeno izvedbo. Ustavni zakon je med drugim določil, da RS zagotavlja varstvo pravic borcev, vojaških invalidov, članov družin padlih borcev in uvažalcev vojaških pokojnin s stalnim prebivališčem v RS in v deželi Furlaniji-Juljski krajini ter v deželi Koroški, in sicer 'v obsegu in pod pogoji, ki so jih do uveljavitve tega zakona določali predpisi SFRJ.'

Na tem temelju je mlada slovenska država prevzela svoje obveznosti tudi v sporazumu o vprašanih nasledstva.

Kršitev načela zaupanja v pravo

155. čl. ustave prepoveduje učinkovanje predpisov za nazaj. Pri 143. čl. ZUJF ne gre za retroaktivnost v tem smislu, da bi zakon zniževal pokojnine za nazaj, vendar pa te določbe posegajo v pravice upokojencev, priznane s pravnomočno odločbo. Gre torej za t. i. nepravo retroaktivnost, ki po stališču ustavnega sodišča ni varovana s 155. čl. ustave, pač pa pomeni poseg v zaupanje v pravo kot načelo pravne države in v pričakovane pravice na podlagi določbe 2. čl. ustave, da je Slovenija pravna država. O tem govori ustavno sodišče v vrsti svojih odločb.

Kršitev pravice do pravnega sredstva in načela pravnomočnosti odločb

Ustava in EKČP izhajata od tega, da mora imeti vsakdo za uresničevanje ustavnih in konvencijskih pravic in svoboščin na voljo ustrezna pravna sredstva. ESČP vztraja pri oceni, da je učinkovito le tisto pravno sredstvo, ki je učinkovito tako v predpisih, kot pri njihovem uresničevanju, in to tako na ravni teoriji, kot v praksi in ne sme biti zgolj navidezno.

Predlog za zadržanje 143. čl. ZUJF

Predlagam, da ustavno sodišče zadrži izpolnjevanje 143. člena ZUJF do končne odločitve o tej zahtevi. Zadržanje utemeljujem predvsem z razmerami, ki so nastale zaradi napačne razlage vprašanja, ob katerih pogojih in po kakšnem postopku učinkuje ta določba na višino pokojnin.

Po moji oceni je v tej zahtevi dovolj podlage za razveljavitev izpodbijane določbe ZUJF. Prepričana sem, da bo ustavno sodišče izbralo najbolj ustrezno tehniko posega v ZUJF, ki bo kar najbolj skladna z njegovo oceno upravičenosti in prepričljivosti očitkov o neustavnosti 143. člena ZUJF iz te zahteve.

Iz zahteve Varuhinje človekovih pravic Ustavnemu sodišču RS za oceno ustavnosti 143. čl. zakona za uravnoteženje javnih financ (uskajevanje pokojnin in drugih nadomestil ter prejemkov) s predlogom za njegovo zadržanje, 25. julij 2012 (povzetek info.zdus)

od junija do
decembra 2012

*Izkoristite posebno akcijo v
našem domu v Rogoški Slatini*

Ugodnosti za posameznike in skupine

- ▶ Brezplačna vstopnica za 3-urno kopanje v notranjih in zunanjih bazenih Rogoške riviere.
- ▶ Za organizirane skupine (pevski zbori, razne delavnice, folklorne skupine, športniki...), najmanj 15 oseb veljajo posebne cene - po dogovoru. Eni osebi nudimo brezplačno bivanje.
- ▶ **100% popust za enega otroka do 12 let** na izbrano storitev v sobi z dvema odraslima osebama (minimum dve noči!)

Za informacije in rezervacije:

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola, Slovenija
Tel.: h.c. +386 (0)5 6607 000, Fax: +386 (0)5 6607 420
Rezervacije: +386 (0)5 6607 400
e-mail: rezervacije@hotel-delfin.si, www.hotel-delfin.si

**Nagradna igra
Izpolni in odloži
v nabiralnik**

Poštnina
plačana.
Pog. št.
101/6/12

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva ulica 10

6310 Izola - Isola

*z Vami
in za Vas*

*Z Vami
in za Vas*

- ▶ **Izkoristite poletno akcijo od 16.07. do 19.08.2012 - 100% popust za enega otroka do 12 let** na izbrano storitev v sobi z dvema odraslima osebama (minimum dve noči!)
- ▶ Izjemna lega ob morju z urejeno sprehajalno potjo do mesta Izola - pet minut
- ▶ Sodobno urejen hotel
- ▶ Notranji in zunanji bazen z ogrevano morsko vodo in hotelska plaža
- ▶ Pestra kulinarična ponudba
- ▶ Veliko dodatnih storitev

**Nagradna igra
Izpolni in odloži
v nabiralnik**

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola, Slovenija
Tel.: h.c. +386 (0)5 6607 000, Fax: +386 (0)5 6607 420
Rezervacije: +386 (0)5 6607 400
e-mail: rezervacije@hotel-delfin.si, www.hotel-delfin.si

Izpolni, pošlji in zadeni nagrado

Med vsemi izpolnjenimi in prejetimi prijavnicami bomo vsak mesec izžrebali srečne nagrajence.

Nagrade:

- ▶ 1x **vikend paket**: polpenzion za eno osebo
- ▶ 1x **kopanje za dve osebi** s kosilom
- ▶ 1x **enoletna naročnina** na revijo Vzajemnost
- ▶ 1x **mornarska majica** z logotipom hotela

Soglasje za uporabo podatkov

Soglašam, da podjetje pridobljene osebne podatke zbira, uporablja in obdeluje za potrebe delovanja hotela in za svoje marketinške aktivnosti. Pridobljene podatke bo podjetje uporabljalo in hranilo skladno z določili ZVOP - Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Kraj in datum

Podpis

Če želite prejemati informacije o novostih oz. obvestila o naših posebnih ponudbah izpolnite naslednje podatke:

Ime in priimek:	
Naslov: ulica, hišna številka	
Poštna številka, kraj:	Tel. ali GSM:
Informacije želim prejemati:	
☐ po pošti na naslov:	
☐ po e- mailu na naslov:	

Seznam nagrajencev bo objavljen na spletni strani www.hotel-delfin.si. Izžrebani nagrajenci bodo o nagradi obveščeni po pošti.

Izpolni podjetje

Številka prijavnice:

Pravila športnih iger upokojencev Slovenije

Sprejeta 2. decembra 2008 na 5. seji komisije ZDUS za šport, 25. februarja 2009 potrjena na seji UO ZDUS, 9. maja 2012 dopolnjena na 2. seji komisije ZDUS za šport, rekreacijo in gibalno kulturo ter (ponovno) potrjena 23. julija 2012 na zboru članov ZDUS.

Pravila športnih iger upokojencev Slovenije

Splošne določbe

1. člen

Ta pravila urejajo načrtovanje in izvajanje športnih iger v Pokrajinskih zvezah društev upokojencev (v nadaljevanju PZDU) in Zvezi društev upokojencev Slovenije (v nadaljevanju ZDUS).

2. člen

Športne igre upokojencev se izvajajo po programu, ki ga predlaga komisija ZDUS za šport, rekreacijo in gibalno kulturo (v nadaljevanju Komisija ZDUS).

Program državnih športnih iger (v nadaljevanju DŠI) potrdi upravni odbor ZDUS, program pokrajinskih športnih iger (v nadaljevanju PŠI) pa upravni oz. izvršilni odbor PZDU.

3. člen

Naloga komisij v PZDU in ZDUS je, da vsaj enkrat letno organizirajo športne igre upokojencev.

Na PŠI sodelujejo športniki iz Društev upokojencev v PZDU, na DŠI pa ekipni prvaki PŠI v posameznih športnih panogah.

4. člen

Komisija ZDUS v začetku tekočega leta objavi razpis za izvedbo DŠI v posameznih športnih panogah.

Komisija ZDUS določi maksimalno višino prijavnine za tekoče leto in jo navede v razpisu za zbiranje ponudb organizatorjev DŠI, skupaj z drugimi pogoji razpisa.

Ponudbo za izvedbo tekmovanja v posamezni športni panogi lahko dajo samo tiste PZDU, ki izvajajo PŠI v tej športni panogi (obrazec za prijavo na razpis).

Na temelju prispelih prijav Komisija ZDUS izbere najboljšega ponudnika (tekmovališče, topla prehrana za vse udeležence, praktične nagrade za najboljše uvrstitve in drugo ...) in mu zaupa izvedbo DŠI v športni panogi, za katero je poslal ponudbo.

Komisija ZDUS uskladi z izbranimi organizatorji datume tekmovanj, da ne bi bila tekmovanja v različnih športnih panogah isti dan.

Ob navedenih kriterijih za izbiro organizatorja DŠI lahko Komisija ZDUS pri dodelitvi organizacije upošteva tudi druge pogoje, kot so jubileji DU, enakomerna porazdelitev po pokrajinah ipd.

Ta določila se praviloma uporabijo tudi pri organizaciji PŠI.

Razpis tekmovanja

5. člen

Komisija ZDUS obvesti izbrane organizatorje oz. izvajalce DŠI o prvakih posamezne športne panoge na DŠI preteklega leta in zmagovalcih na PŠI tekočega leta, ki imajo pravico sodelovanja na DŠI. Organizatorjem pošlje tudi izvod veljavnih pravil, ki jih morajo organizatorji obvezno upoštevati.

Organizatorji oz. izvajalci DŠI morajo udeležencem športnih iger pravočasno, najmanj 20 dni pred tekmovanjem, poslati razpis tekmovanja.

Organizator DŠI pošlje razpis tekmovanja vsem prvouvrščenim ekipam DU na PŠI tekočega leta in vsem PZDU.

Organizator PŠI pošlje najmanj 20 dni pred tekmovanjem, razpis vsem koordinacijam DU na območju PZDU.

Koordinacija DU seznanjena z razpisom PŠI vsa društva upokojencev na svojem območju.

Državne športne igre – DŠI

6. člen

DŠI so enkrat na leto. Tekmuje se v posameznih športnih panogah iz 8. člena teh pravil, ki jih za vsako tekmovalno leto z razpisom določi Komisija ZDUS.

DŠI v posamezni športni panogi se izvedejo samo, če so zastopane ekipe najmanj 6 (šest) PZDU.

Tekmovanje v posamezni športni panogi se lahko izvede v dveh dneh, če zaradi velikega števila prijavljenih ekip ni časovno izvedljivo v enem dnevu. Tekmovanja morajo biti med tednom, od ponedeljka do petka (sobota in nedelja sta izključeni). Tekmovanja v različnih športnih panogah niso na isti dan.

DŠI se morajo končati najpozneje do 31. oktobra v tekočem letu.

7. člen

Pravico do udeležbe na DŠI imajo:

- Prvaki PŠI v posameznih športnih panogah v tekočem letu. V primeru, da se prvak PŠI ne more udeležiti tekmovanja, ga nadomesti drugo uvrščena ekipa. Enako velja tudi v primeru, da je prvak PŠI istočasno državni prvak iz preteklega leta.
- Prvaki DŠI v posameznih športnih panogah v preteklem letu. V primeru, da se prvak DŠI ne more udeležiti tekmovanja, ga nadomesti drugo uvrščena ekipa.
- DU oz. organizatorja DŠI v posameznih športnih panogah v tekočem letu.

8. člen

DŠI se izvajajo v športnih panogah:

- balinanje
- kegljanje
- šah
- streljanje z zračno puško
- lov rib s plovcem
- pikado in
- kegljanje s kroglo na vrvici.

Nova športna panoga se uvrsti na DŠI, če več kot polovica PZDU izvede PŠI v tej športni panogi in jo upravni odbor ZDUS na predlog Komisije ZDUS, uvrsti med tekmovalne športne panoge na DŠI ter zagotovi dodatna sredstva v letnem finančnem načrtu ZDUS.

9. člen

Komisija ZDUS izmed svojih članov določi predstavnika za vsako športno panogo DŠI. Naloge predstavnika so spremljanje tekmovanja (otvoritev, izvedba, zaključek), sodelovanje pri razreševanju morebitnih nejasnosti, ocena izvedbe po končanem tekmovanju (protokol otvoritve, organizacija

tekmovanja, pritožbe ipd). Predstavniki pisno poročajo Komisiji ZDUS. Poročilu priloži zahtevek za povračilo potnih stroškov, ki jih krije ZDUS.

Protokol otvoritve DŠI

10. člen

Ob otvoritvi DŠI se praviloma izobesijo občinska, državna in evropska zastava ter odigra državna himna.

Zaželeno je, da se na otvoritev oziroma razglasitev rezultatov ter podelitev priznanj povabi goste, predstavnike mesta, športnih institucij in sponzorjev.

Poročanje

11. člen

Izvajalci DŠI so dolžni v roku 10 dni po izvedenem tekmovanju, oziroma najpozneje do 15. novembra, poslati Komisiji ZDUS pisno poročilo z rezultati tekmovanja v obliki biltena. Bilten pošljejo tudi vsem udeleženi ekipam na DŠI in vsem PZDU.

Poročilo za Komisijo ZDUS mora vsebovati dosežene rezultate in poimensko sestavo ekip.

Poročilu je potrebno dodati tudi finančno poročilo o stroških, povezanih z izvedbo DŠI. Finančnemu poročilu je treba obvezno priložiti fotokopije računov.

Financiranje DŠI

12. člen

Na podlagi letnega finančnega načrta, ki ga potrdi upravni odbor ZDUS, se sofinancira organizacija DŠI v posameznih športnih panogah. Od skupnega odobrenega zneska sredstev za izvedbo DŠI, pripada posamezni športni panogi naslednji delež:

- 100 odstotkov za kegljanje in lov rib s plovcem
- 90 odstotkov za streljanje z zračno puško in balinanje
- 80 odstotkov za šah, pikado in kegljanje s kroglo na vrvici.

Sredstva se nakažejo organizatorju DŠI po prejemu popolnega organizacijskega in finančnega poročila o izvedenem tekmovanju.

Za kritje stroškov organizacije lahko organizator DŠI - poleg sredstev ZDUS -, pobere tudi prijavnino. Prijavnina se plača za vse prijavljene člane ekip (vodja, tekmovalci + rezerva).

Organizator tekmovanja v posamezni športni panogi, v razpisu DŠI ne more navesti višje prijavnine, kot jo je določila Komisija ZDUS za tekoče leto.

Točkovanje uspeha posameznih panog DŠI

13. člen

Rezultati DŠI vseh tekmovalnih športnih panog se točkujejo:

- zadnje uvrščena ekipa prejme 1 točko, vsaka višje uvrščena ekipa, vse do 3. mesta pa po 1 točko več
- drugo uvrščena ekipa prejme 2 točki več od tretje uvrščene
- prvo uvrščena ekipa prejme 3 točke več od druge uvrščene ekipe.

V primeru enakega števila zbranih točk na 1. in 2. mestu, odloča večje število zmag.

V primeru, da v skladu s 7. členom pravil, v posamezni tekmovalni športni panogi nastopi več ekip iz iste PZDU, se v točkovanju upošteva le rezultat najvišje uvrščene ekipe PZDU.

Skupna razvrstitev PZDU po uspešnosti na DŠI

14. člen

Na podlagi seštevka zbranih točk iz vseh tekmovalnih športnih panog DŠI (po točkovnem sistemu iz 13. člena teh Pravil), se PZDU razvrsti po uspešnosti od 1. do zadnjega mesta.

Podelitev priznanj

15. člen

Ekipam, udeleženi na DŠI se podelijo:

- **Pokal** za osvojenost I., II. in III. mesto, članom ekip + rezerva pa **medalje**. Pri balinanju prejmejo bronaste medalje tudi člani ekipe, ki je zasedla IV. mesto.

- **Pisna priznanja** za udeležbo vsem sodelujočim ekipam.

Posameznikom – tekmovalcem pri posamezni uvrstitvi se podelijo medalje:

- v streljanju z zračno puško, kegljanju, pikado in kegljanju s kroglo na vrvici za I., II. in III. mesto, komplet zlata, srebrna in bronasta.
- V lovu rib s plovcem za I., II. in III. mesto v vsakem sektorju, komplet: zlata, srebrna in bronasta.
- V šahu: zlata najboljši I. deski, srebrna najboljši II. deski, bronasta najboljši III. in IV. deski.

Podelitev pokalov najuspešnejšim PZDU na DŠI

16. člen

Najuspešnejšim PZDU, ki so zbrale največ točk na DŠI po kriterijih iz 13. člena teh pravil, se podelijo pokali za osvojenost I., II. in III. mesto v seštevku vseh športnih panog.

Pokali se podelijo na svečan način na eni od prireditev ZDUS (občni zbor, letno srečanje upokojencev Slovenije ...) ali po želji na letnem srečanju posamezne PZDU.

Pokrajinske športne igre – PŠI

17. člen

Športne aktivnosti v PZDU se izvajajo v skladu s programom PZDU, upoštevajoč kriterije in merila teh pravil in športnih zvez posameznih športnih panog.

18. člen

Nosilci in organizatorji PŠI so komisije PZDU oz. DU.

PZDU lahko izvedejo tekmovanja tudi v drugih športnih panogah, poleg tekmovalnih panog iz 8. člena teh pravil.

Pokrajinska izbirna tekmovanja PŠI morajo biti končana do 30. junija tekočega leta.

Točkovanje uspeha PŠI

19. člen

Rezultati PŠI vseh tekmovalnih športnih panog se praviloma točkujejo glede na razvrstitev (osvojenost mesta) po kriterijih iz 13. člena teh pravil.

Dodatne ekipe in posamezniki iste območne zveze DU prejmejo za udeležbo po 1 točko.

Poročanje

20. člen

Takoj po končanih PŠI, najkasneje pa do 15. julija, mora Komisija PZDU poslati pisno poročilo, v obliki biltena, vsem udeleženi ekipam in območnim zvezam DU na območju PZDU ter Komisiji ZDUS.

Iz poročila mora biti razvidno, v katerih športnih panogah so bile izvedene PŠI, število in sestava udeleženi ekip v posameznih športnih panogah in dosežene uvrstitve (obrazec za poročanje).

Poročilo za Komisijo ZDUS mora biti priloženo tudi finančno poročilo, iz katerega so razvidni stroški organizacije PŠI. Finančnemu poročilu je treba obvezno priložiti fotokopije računov.

Sofinanciranje PŠI

21. člen

ZDUS sofinancira PŠI v skladu z letnim finančnim načrtom ZDUS, v katerem je določen znesek za izvedbo PŠI.

Posameznim PZDU pripada od odobrenega zneska:

- 60 odstotkov za izvedbo PŠI v 3 športnih panogah
- 70 odstotkov za izvedbo PŠI v 4 športnih panogah
- 90 odstotkov za izvedbo PŠI v 5 športnih panogah in
- 100 odstotkov za izvedbo PŠI v 6 športnih panogah in več.

Upoštevajo se športne panoge iz 8. člena teh pravil, ki se izvajajo tudi na DŠI, poleg teh pa še plavanje, smučanje, namizni tenis in tenis.

ZDUS nakaže znesek na račun PZDU šele po prejemu popolnega poročila o izvedbi PŠI.

Razen sredstev ZDUS organizator lahko pobere PŠI tudi prijavnino za kritje stroškov organizacije, ki jo praviloma določi Komisija PZDU za tekoče leto. Prijavnina se plača za vse člane ekip (vodja, tekmovalci + rezerva).

Tekmovalna pravila

22. člen

Pravico do nastopa na PŠI in DŠI imajo le upokojenke in upokojenici, vključeni v društva upokojencev, klube in aktivne upokojencev.

Ob prihodu na PŠI in DŠI so se člani ekip dolžni izkazati z ustrezno upokojenko izkaznico, s plačano članarino za tekoče leto, v nasprotnem primeru ekipa izgubi pravico nastopa.

Tekmovalci ali tekmovalke lahko v tekočem letu nastopa samo za isto ekipo, uvrščeno na PŠI ali DŠI.

Določila tega člena morajo biti v celoti navedena v razpisu PŠI in DŠI.

23. člen

Organizator oziroma izvajalec PŠI ali DŠI je dolžan v razpisu tekmovanja upoštevati splošna veljavna pravila športnih zvez RS in teh pravil, ki so že uveljavljena na dosedanjih športnih igrah.

Pravila in napotki v razpisu za posamezne športne igre morajo biti navedeni razvidno in razumljivo.

24. člen

PŠI in DŠI se izvajajo v moški in ženski konkurenci, ekipno in posamezno. Moška ekipa je lahko mešana.

25. člen

Vodstvo tekmovanja sestavljajo:

- vodja tekmovanja
- sodnik z licenco v posamezni panogi in
- ustrezno število tehničnih pomočnikov.

26. člen

Pravila tekmovanja v posameznih športnih panogah so podrobneje navedena v prilogi teh pravil.

27. člen

Ta pravila so sprejeta, ko jih sprejme Komisija za šport, rekreacijo in gibanje ZDUS in potrdi UO ZDUS ali Zbor članov ZDUS.

*Predsednik komisije ZDUS za šport,
rekreacijo in gibalno kulturo Miha Majerle
Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak*

Tekmovalna pravila posameznih športnih panog

Balinanje

- Tekmuje se po pravilih Balinarske zveze Slovenije in Pravilih športnih iger upokojencev Slovenije.
- Tekmovanje vodi sodnik, ki razrešuje morebitne spore skupaj z vodji nastopajočih ekip.
- Sodnikova odločitev je dokončna.
- Ekipe v moški in ženski konkurenci so 4-članske in 1 rezerva. Moška ekipa je lahko mešana.
- Igralni čas je 75 minut oziroma 1 set do 13 točk ali doseženih točk v tem času.
- Brez odobritve sodnika ni dovoljen odhod igralcev z balinišča.
- Ekipe v ženski konkurenci tekmujejo na krajši stezi, v skladu s pravili Balinarske zveze Slovenije.
- Če ekipa iz kakršnihkoli razlogov preneha z igranjem oz. je izključena iz nadaljnega tekmovanja, se njeni rezultati črtajo, če je odigrala manj kot polovico tekem. Če jih je odigrala polovico ali več, se rezultati registrirajo 6:0 v korist nasprotnika.
- Po končanem tekmovanju sodnik razglasi dosežene rezultate in odda zapisnik organizatorju tekmovanja.
- Rok za pritožbe je 10 minut po objavi rezultatov.
- Tri prvouvrščene ekipe prejmejo pokale za osvojeno I., II. in III. mesto, člani ekip + rezerva pa medalje. Bronaste medalje prejmejo tudi člani ekipe + rezerva, ki je zasedla IV. mesto.

Kegljanje

- Tekmuje se po pravilih Kegljaške zveze Slovenije in pravilih športnih iger upokojencev Slovenije.
- Tekmovanje vodi sodnik, ki razrešuje morebitne spore skupaj z vodji nastopajočih ekip. Sodnikova odločitev je dokončna.
- V moški in ženski konkurenci se izvede 4 X 15 lučajev (15 v polno, 15 čiščenje, 15 v polno, 15 čiščenje), skupaj 60 lučajev mešano.
- Ekipe v moški in ženski konkurenci so 4-članske in 1 rezerva. Moška ekipa je lahko mešana.
- Za uvrstitev v posamezni konkurenci se upoštevajo rezultati iz ekipnega tekmovanja.
- Vrstni red ekip se določi po številu podrtih kegljev. Zmaga ekipa, ki podre največ kegljev.
- V primeru enakega števila podrtih kegljev, odloča boljše čiščenje. Če je rezultat še vedno enak, odloča število praznih lučajev, nato več devetk, osmic itd. Enak kriterij velja za določitev najboljših posameznikov.
- Po končanem tekmovanju glavni sodnik razglasi rezultate vseh ekip in treh najboljših posameznikov.
- Rok za pritožbe je 10 minut po objavi rezultatov.
- Tri prvouvrščene ekipe prejmejo pokale za osvojeno I., II. in III. mesto, člani ekip + rezerva pa medalje. Podelijo se tudi medalje v posamezni uvrstitvi za I., II. in III. mesto.

Lov rib s plovcem

- Tekmuje se po pravilih Ribiške zveze Slovenije (Pravilnik o tekmovanjih v lovu rib in Pravila o tekmovanjih v lovu rib s plovcem).
- Tekmovanje vodi sodnik s pomočniki. Sodnik razrešuje morebitne spore skupaj z vodji nastopajočih ekip. Sodnikova odločitev je dokončna.
- Glavni in sektorski sodniki morajo imeti izpit za državnega sodnika, štartni pa izpit za družinskega sodnika.
- Tekmovanja se organizirajo na tekočih vodah z umirjenim tokom, na jezerih in ribnikih. Globina vode mora biti čim bolj enakomerna. Tekmovalna mesta morajo biti široka najmanj 10 m (izjemoma vsaj 8 m) in so med seboj ločena z 1 m širokim nevtralnimi pasom. Sektorji morajo biti vidno označeni in oštevilčeni.
- Organizator tekmovanja mora najmanj en mesec pred tekmo obvestiti vse ekipe in tekmovalce: o lastnostih vode, o vrstah rib, dovoljenih vabah (max 3 kg živih vab), količini krme (10 do 17 litrov) na tekmi in datumu in času trajanju uradnega treninga.
- Tekmujejo 4-članske ekipe in ženske posamezno. Moška ekipa je lahko mešana.
- Z žrebom se določi porazdelitev članov ekip po sektorjih. Menjava štartnih mest ni dovoljena.

- Na tekmovalju se vodita štartni list in dnevnik tekmovalja.
- Po danem znaku za priprave na tekmovalje sme tekmovalci vstopiti v tekmovalni prostor, pripraviti ribiški pribor in vabe, izmeriti globino vode in postaviti mrežo za shranjevanje ulova. Pri tem ne sme povzročati ropota, stopati v vodo in jo kaliti, plašiti rib ali kako drugače motiti sosednje tekmovalce.
- Tekmovalci imajo lahko neomejeno število ribiških palic, vendar sme loviti le z eno palico in enim trnkom. Plovec mora plavati na površini vode.
- Tekmovalci ne sme shranjevati rib, manjših od 5 cm in rib, ki so prepovedane v lovu s plovcem (sulec, ščuka, smuč, som, postrv, lipan).
- Tekmovalci lahko uporabljajo vse vrste vab, tudi kostnega črva. Prepovedana je uporaba blestivke, umetne muhe, živih ali mrtvih rib oz. koščkov rib.
- Pri dvigovanju ujetih rib iz vode mora tekmovalci uporabljati podmetalko. Izjemoma lahko invalidu pri tem pomaga pomočnik, ki ga je treba prijaviti sodniku pred tekmo.
- Med tekmo mora tekmovalci ujeti ribe hraniti žive v vodi; zato mora uporabljati ustrezno mrežo, ki je dolga vsaj 2 metra.
- Tekmovalci lahko začne krmili ribe po zvočnem signalu, ki ga da sodnik 5 minut pred začetkom tekme. Za krmiljenje rib je dovoljena vsaka vaba, razen sveže krvi. Dovoljena je uporaba ribiške frače. Krmiljenje ni dovoljeno v posebni embalaži. Dodatno krmiljenje je dovoljeno tudi med tekmo, vendar le z razpršeno hrano, kolikor jo lahko tekmovalci stisne v pest ene roke.
- Tekma se začne po zvočnem signalu in traja 3 ure. Zaradi izjemno slabih razmer se tekma lahko skrajša, vendar ne sme biti krajša kot 2 uri. V primeru, da tekme ni mogoče izpeljati zaradi slabih vremenskih razmer (bliskanje, grmenje), se jo prekine in določi nov datum.
- Med tekmo mora tekmovalci upoštevati tekmovalna pravila in navodila sodnikov, prilagoditi svoje gibanje v tekmovalnem prostoru tako, da ne povzroča hrupa in tresljajev ali kako drugače ne ovira drugih tekmovalcev.
- Tekmovalci med tekmo ne sme sprejemati pomoči drugih, vstopati v sosednji tekmovalni prostor in loviti v sosedovem ali nevtralnem prostoru, zapuščati svojega mesta brez vednosti sodnika, povzročati hrupa.
- Konec tekmovalja sodnik napove z zvočnim signalom. Če je ob signalu zapeta riba nad vodno gladino, se šteje v rezultat. Ulov po zvočnem signalu ne šteje v rezultat. Tekmovalci mora ostati na svojem prostoru, dokler komisija ne steha ulova.
- Za ekipno in posamično razvrstitev se po končani tekmi točkuje teža ulova. Tehtanje po sektorjih opravi komisija, ki jo sestavljajo sektorski sodnik, štartni sodnik in član, ki ga določi organizator. Pri tehtanju je navzoč tudi sosednji tekmovalci. Rezultat v gramih vpiše sektorski sodnik v štartni list, ki ga podpišejo štartni sodnik, sektorski sodnik in tekmovalci. Nato mora tekmovalci spustiti vse ribe v vodo.
- Rezultate tekme izračunajo glavni sodnik in sektorski sodniki tako, da se v vsakem sektorju razvrsti tekmovalci po teži ulova in opravi točkovanje:
 - prvo mesto: 1 negativna točka
 - drugo mesto: 2 negativni točki
 - tretje mesto: 3 negativne točke ... itd., glede na število tekmovalcev.
- Dodatnih 5 negativnih točk dobi tekmovalci, če ni upošteval omejitev, ki jih je pred začetkom tekmovalja določil organizator.
- Zmagovalna ekipa je tista, ki ima najmanjši seštevek negativnih točk iz vseh sektorjev skupaj.
- Rok za pritožbe je 10 minut po objavi rezultatov.
- Tri prvouvrščene ekipe prejmejo pokale za osvojeno I., II. in III. mesto, člani ekip + rezerva pa medalje. Podelijo se tudi medalje najboljšim posameznikom za I., II. in III. mesto v vsakem sektorju.

Pikado

- Tekmovalje v pikadu je ekipno. Za uvrstitve posameznikov se upošteva rezultat iz ekipnega tekmovalja.
- Ekipe v moški in ženski konkurenci so 4-članske in 1 rezerva. Moška ekipa je lahko mešana.
- Tekmovalje vodi sodnik s pomočniki. Sodnik razrešuje morebitne spore skupaj z vodji nastopajočih ekip. Sodnikova odločitev je dokončna.
- Pred začetkom tekmovalja morajo vodje ekip oddati sodniku poimenski seznam tekmovalcev, po vrstnem redu nastopa. Sodnik pokliče vsakega tekmovalca na tekmovalno mesto in če se ta ne javi niti po drugem pozivu, ga izključi iz tekmovalja tekočega kroga.

- Tekmuje se na igralnem avtomatu za pikado. Doseženi rezultati so seštevek na avtomatu po programskih vrednostih pikada.
 - Tekmuje se s predpisanimi puščicami za elektronski pikado (kratke konice). Puščice lahko prinese tekmovalci s seboj.
 - Predpisana razdalja od črte za met do tarče je 244 cm. Višina centra tarče je 172 cm od tal.
 - Prestop ali dotik črte ni dovoljen. Doseženi rezultat pri prestopu se odšteje od skupnega rezultata tekmovalca. Če tekmovalcu pade iz rok puščica, medtem ko stoji pred tekmovalno črto, se šteje kot prestop.
 - Tekmovalci mora pred vsakim metom paziti, da na avtomatu gori zelena luč za dovoljen met.
- Predčasno vržen met se ne upošteva in se ne sme naknadno registrirati na avtomatu. Če po tem, ko so vržene vse tri puščice, še vedno gori zelena luč, ker en met ni bil registriran, se zelena luč ne upošteva.
- Tekmovalni čas ekipe je 15 minut. Sodnik po preteku tega časa prekine nastop in v zapisnik vpiše rezultat, ki je bil dosežen v tem času.
 - Na tekmovališču je lahko prisotna samo ekipa, ki tekmuje. Navzoč je lahko tudi vodja ekipe, ki bo nastopila naslednja.
 - Vsaka ekipa nastopi z vsemi štirimi tekmovalci (tekmovalkami). Vsak tekmovalci ima 3 poskusne mete. Takoj zatem se prične tekmovalje, v katerem vsak tekmovalci vrže 3 puščice po prijavljenem vrstnem redu, kar se ponovi 7 X in predstavlja prvi krog tekmovalja.
 - Tekmovalci mora tekmovalje opraviti v celoti. Prekinitev oz. odhod s tekmovalnega mesta lahko dovoli le sodnik.
 - Zamenjava tekmovalca z rezervo je možna po končanem prvem krogu nastopa ekipe.
 - Vsaka ekipa nastopi dvakrat. Prva nastopi ekipa, ki je dosegla najboljši rezultat v preteklem letu, za druge nastope se izvrši žrebanje. Drugi krog začne ekipa, ki je bila zadnja v 1. krogu, zadnja pa nastopi najuspešnejša ekipa iz 1. kroga.
 - Tekmovalni rezultat ekipe je seštevek rezultatov vseh štirih tekmovalcev v obeh krogih.
- Če dve ali več ekip dosežejo isti rezultat, ekipe odigrajo še en krog po 3 mete.
- Trije najboljši rezultati posameznikov iz celotnega ekipnega tekmovalja veljajo za določitev najboljših posameznikov. Če imata dva enak rezultat, vržeta še po 3 mete.
 - Po končanem tekmovalju glavni sodnik razglasi rezultate vseh ekip in treh najboljših posameznikov ter odda zapisnik organizatorju tekmovalja.
 - Rok za pritožbe je 10 minut po objavi rezultatov.
 - Tri prvouvrščene ekipe prejmejo pokale za osvojeno I., II. in III. mesto, člani ekip + rezerva pa medalje. Podelijo se tudi medalje v posamezni uvrstitvi za I., II. in III. mesto.

Streljanje z zračno puško

- Tekmovalje poteka v skladu s Pravili športnih iger upokojenecv Slovenije, pravilih Strelske zveze Slovenije in ISSF. Strelja se s serijsko zračno puško, v tarčo R-8, brez diopterskih namerilnih pripomočkov.
- Tarče in strelivo priskrbi organizator tekmovalja, puške prinesejo tekmovalci s seboj.
- Tekmovalje vodi sodnik s pomočniki. Sodnik razrešuje morebitne spore skupaj z vodji nastopajočih ekip. Sodnikova odločitev je dokončna.
- Ekipe v moški in ženski konkurenci so 3-članske in 1 rezerva. Moška ekipa je lahko mešana.
- Strelja se neomejeno število poskusnih strel in 20 tekmovalnih strel, po 1 strel v tarčo. Skupni čas streljanja je 45 minut.
- Za ekipni rezultat se upoštevajo 3 (trije) najboljši rezultati. Poleg ekipnih se razvrščajo tudi posamezni rezultati.
- Zmaga ekipa, ki doseže največ krogov. V primeru enakega rezultata zmaga ekipa, ki je dosegla najvišji seštevek krogov vseh treh tekmovalcev v zadnji seriji.
- Po končanem tekmovalju sodnik razglasi rezultate vseh ekip in treh najboljših posameznikov ter odda zapisnik organizatorju tekmovalja.
- Rok za pritožbe je 10 minut po objavi rezultatov.
- Tri prvouvrščene ekipe prejmejo pokale za osvojeno I., II. in III. mesto, člani ekip + rezerva pa medalje. Podelijo se tudi medalje v posamezni uvrstitvi za I., II. in III. mesto.

Prijava na razpis zbiranja ponudb za organizacijo

Državnih športnih iger upokojencev v letu: _____

Na podlagi 4. člena Pravil športnih iger upokojencev Slovenije in razpisa Komisije ZDUS za šport, rekreacijo in gibalno kulturo, dajemo ponudbo za izvedbo Državnih športnih iger:

PZDU: _____

Organizator: _____
naslov telefon e-mail

Športna panoga: _____

Kraj tekmovanja: _____

Datum tekmovanja: _____

Ura: _____

Prijava ekip: _____

Otvoritev prvenstva in začetek tekmovanja: _____

Razglasitev rezultatov, podelitev priznanj in biltena tekmovanja: _____

Predvideno trajanje tekmovanja: _____

Vodja tekmovanja: _____ Telefon: _____

Strokovna organizacija in sojenje: _____

Prijavnina: _____ evrov (ne sme presegati maksimalne višine, ki jo je določila komisija ZDUS za tekoče leto)

Dodatne ugodnosti za sodelujoče športnike: (parkirišče, prostor za odmor, praktične nagrade ipd.) _____

Drugi podatki (jubilej DU ipd.) _____

Izjava: Izjavljamo, da smo v naši PZDU izvedli letošnje pokrajinske igre v tej športni panogi.

Podpis odgovorne osebe PZDU

žig

Kraj in datum: _____

Poročilo o izvedbi pokrajinskih športnih iger upokojencev v letu

PZDU: _____

Organizator: _____
naslov telefon e-mail

Kraj tekmovanja: _____

Datum tekmovanja: _____

Vrstni red ekip:

Moški

Ženske

1.	_____	_____
2.	_____	_____
3.	_____	_____
4.	_____	_____
5.	_____	_____
6.	_____	_____
7.	_____	_____
8.	_____	_____
9.	_____	_____
10.	_____	_____
11.	_____	_____
12.	_____	_____

Podpis odgovorne osebe PZDU

žig

Kraj in datum: _____

Poročilu mora biti priloženo finančno poročilo, iz katerega so razvidni stroški organizacije pokrajinskih športnih iger. Finančnemu poročilu je treba obvezno priložiti kopije računov (člen 20).

12. FESTIVAL ZA *tretje* ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Za sožitje vseh generacij!

Cankarjev dom, Ljubljana
1. do 3. oktober 2012

Vstop
prost

12. FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – OSREDNJI DOGODEK EVROPSKEGA LETA 2012 V SLOVENIJI.

Več kot 150 razstavljalcev z raznovrstno ponudbo aktivnosti, izdelkov in storitev, namenjenih izboljšanju kakovosti življenja starejših in ohranjanju njihove aktivnosti.

Bogat kulturni program z medgeneracijskimi plesnimi, pevskimi, glasbenimi, gledališkimi in drugimi nastopi, literarnimi dogodki, razstavami itd.

Strokovni in izobraževalni program, posvečen aktivnemu staranju, sožitju generacij in solidarnosti med njimi (uporabne delavnice, zanimiva predavanja in poglobljene debate o skrbi za zdravje, o diabetesu, o naravni in zdravi prehrani, o športnih aktivnostih za starejše, o vlogi starejših v družbi, o prihodnosti pokojninskega sistema in socialne države idr.)

www.f3zo.si

Evropsko leto **aktivnega staranja**
in **solidarnosti med generacijami 2012**

12. FESTIVAL ZA *tretje* ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Dvanajsti Festival za tretje življenjsko obdobje bo med 1. in 3. oktobrom 2012 v Cankarjevem domu v Ljubljani in bo gostil obiskovalce od 9. do 18. ure.

Slavnostno odprtje

Festival bo odprl vrata ob 10. uri z otvoritveno slovesnostjo v Linhartovi dvorani. Javni sklad za kulturne dejavnosti bo s pevskimi in glasbenimi nastopi različnih generacij prepletel pozdravne nagovore predstavnikov države, mestne občine Ljubljana, Zveze društev upokojencev Slovenije in povabljenih gostov.

Strokovni program

Predstavniki države, stroke, civilne družbe, gospodarstva ter obiskovalci bodo v strokovnem programu razpravljali o vprašanih, kako vplivati na kakovost življenja starejših, na kakovostno sobivanje ter spodbuditi sodelovanje in solidarnost med generacijami. Program bo potekal v konferenčnih dvoranah in v prvem preddverju Cankarjevega doma.

Ponedeljek, 1. oktober 2012

Prvi dan bo posvečen strategijam, kako dolgoročno vplivati na kakovost življenja slovenske družbe.

- Ob 12.30. uri bodo predstavili težave, povezane s staranjem prebivalstva, in spregovorili, kakšna naj bi bila starejšim in drugim prijazna Evropska unija ter s kakšnimi izzivi se soočajo starejši v Sloveniji in kakšne so priložnosti za medgeneracijsko sožitje, solidarnost in aktivno staranje pri nas.
- Ob 14. uri bo Janja Romih z ministrstva za delo gostila okroglo mizo, zakaj Slovenija potrebuje zgolj eno strategijo za vse generacije in ne ločenih strategij za vsako generacijo posebej.
- Ob 15. uri bosta dve okrogli mizi: na prvi bo dr. Tine Stanovnik z ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani z gosti razpravjal o pokojninski reformi v Sloveniji, na drugi pa bodo gostje z moderatorjem razpravljali o dolgotrajni oskrbi starejših.

Torek, 2. oktober 2012

Drugi dan bo namenjen razpravi, kaj je aktivno staranje in kako tako staranje vpliva na solidarnost v družbi.

- Ob 9.30. uri bodo predstavniki različnih znanosti predstavili pomen in aspekte aktivnega staranja.

- Ob 11.15. uri bo dr. Jana Mali s fakultete za socialno delo ljubljanske univerze na okrogli mizi razpravljala z gosti o tem, kako aktivno staranje prispeva k solidarnosti v družbi.
- Ob 13.30. uri bosta spet dve okrogli mizi: na prvi bo Martina Trbanc z ministrstva za delo z gosti razpravljala o ekonomski participaciji starejših v družbi, na drugi pa bo dr. Božidar Voljč z Inštituta Antona Trstenjaka o tem, kako vpliva okolje na aktivno staranje. Predstavil bo tudi program Starosti prijazna mesta, ki ga uresničuje inštitut v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo.

Sreda, 3. oktober 2012

Zadnji dan festivala bo strokovni program posvečen predvsem medgeneracijskemu sodelovanju in solidarnosti.

- Uvodna okrogla miza bo ob 10.30. uri na odprtem odru. Tam se bo nacionalni koordinator evropskega leta Aleš Kenda z ministrstva za delo pogovarjal z Ivom Daneuom, Petrom Florjančičem, dr. Matejo Kožuh Novak, Nežo Maurer, Vlasto Nussdorfer, Rokom Terkajem in Mitom Trefaltom o izkušnjah in doživetjih med opravljanjem vloge ambasadorjev evropskega leta aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami.
- Ob 13. uri bo Magda Zupančič z ministrstva za delo predstavila različne primere dobrih praks aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami, ki bi jih kazalo posnemati.
- Ob 14.45. uri bo predstavnik ZDUS predstavil delovanje nevladnih organizacij na področju medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti ter s kakšnimi težavami se srečujejo.

Izobraževalni program

Če vas bolj kot strokovne razprave o perečih družbenih in političnih vprašanih zanima pridobivanje uporabnih znanj, s katerimi lahko neposredno vplivate na kakovost življenja, ne smete spregledati izobraževalnega programa festivala.

Ta program se bo odvijal v konferenčnih dvoranah v prvem preddverju, v odprti delavnici in v odprti računalniški učilnici, ki bosta med razstavnimi prostori na sejmski razstavi ter prvi dan tudi v Kosovelovi dvorani, kjer bo tudi konferenca Zveze društev diabetikov Slovenije.

Ponedeljek, 1. oktober 2012

V konferenčnih dvoranah se boste lahko poučili o pravilni rabi zdravih, o vplivu prehranskih dodatkov na zdravje, o zdravljenju s hrano

ter o lažšanju bolečin s pravilno telesno vadbo. Prisluhnilo boste lahko o novim prometnim predpisom in se poučili o prometni varnosti ter se seznanili z sindikalnim delom, aktivnim staranjem in medgeneracijskim sodelovanjem.

- V Kosovelovi dvorani boste od 13. do 17. ure na konferenci Zveze društev diabetikov Slovenije izvedeli, kako lahko s sladkorno boleznijo živite normalno življenje.
- V odprti delavnici se boste lahko seznanili s kombinacijo fizikalne in magnetne terapije BioSinhron. V odprti računalniški učilnici pa bodo prostovoljci projekta Simbioz@ – e-pismena Slovenija ves dan odpravljali vaš morebitni strah pred računalniki, internetom, mobilnimi tehnologijami in vas brezplačno učili osnovnih računalniških znanj.

Torek, 2. oktober 2012

Drugi dan boste v konferenčnih dvoranah izvedeli, kakšne so formalne in neformalne oblike pomoči starejšim, kako lahko tudi v vašem kraju ustanovite medgeneracijski center in kako s pomočjo evropskega programa izpeljati mednarodni projekt ali kako iti po učno izkušnjo v tujino. Predstavili vam bodo projekt Upokojeni pedagoški delavci za otroke in mladino, osvežili boste lahko prometna pravila za vožnjo ter prisluhnilo pogovoru dr. Mace Jogan z dr. Miklavžem Komeljem in dr. Emilom Cesarjem o pesniškem ustvarjanju med NOB ter o Karlu Destovniku Kajuhu ob 90-letnici njegovega rojstva. Tudi ta dan boste lahko izvedeli marsikaj o tem, kako za svoje zdravje poskrbeti s prehranskimi dopolnili, spoznali pa boste refleksoterapijo, metodo za celostno obravnavo človeka. V odprti delavnici boste izvedeli, kako izboljšati ravnotežje pri starejših, ter se udeležili plesnih in športnih delavnic. V odprti računalniški učilnici pa se boste učili, kako izdelati foto knjigo, ter s pomočjo priročnika Brez skrbi, kar naprej! izpopolnjevali svoje računalniško znanje.

Sreda, 3. oktober 2012

Zadnji dan boste v konferenčnih dvoranah izvedeli več o medgeneracijski solidarnosti v podjetjih, se učili gledališkega nastopanja in samozavesti na odru ter prejeli nasvete za varno vožnjo. Izvedeli boste tudi, kako se spopadati z bolečino v sklepih, kako ohraniti zdrav nasmeh ter kako skrbeti za uravnoteženo prehrano in pravilno oskrbo ran.

V odprti delavnici boste lahko spoznali jogo, se naučili osnov samoobrambe in se dodatno razmigali na plesnih in športnih delavnicah. V računalniški učilnici pa boste tudi zadnji dan lahko izpopolnjevali svoje računalniško znanje in spoznavali internet.

Kulturni program

Če pa vas bolj kot strokovne razprave in izobraževanje zanima kultura, potem v programu ne spreglejte naslednjih dogodkov in aktivnosti:

Odpri oder

- Na odprtem odru bodo pele in plesale ter se z gledališkimi nastopi predstavljale različne umetniške skupine kulturnih in umetniških društev, pa društev upokojencev ter otrok iz osnovnih šol in vrtcev iz vse Slovenije. Poleg njih se bodo s svojimi nastopi predstavili tudi

gostje iz Zveze društev upokojencev Makedonije, Mešani pevski zbor Auricorale Vivavoce iz Trsta ter Matica upokojencev zagrebške občine. Emilija Pavlič pa se bo prvi dan predstavila s svojimi nasveti za zdravo in varno kuhanje.

- 2. oktobra bodo ob 15.3. uri bodo podelili na odprtem odru priznanja in nagrade najboljšim udeležencem natečajev letošnjega festivala (likovni, literarni in fotografski ter natečaj medgeneracijskega sodelovanja). Ti so v duhu letošnjega evropskega leta potekali na temo aktivnega staranja in medgeneracijskega sodelovanja.
- 4. Večer pesmi in plesa

Večer pesmi in plesa, ki ga pripravlja ZDUS, bo 1. oktobra od 16. do 18. ure v Linhartovi dvorani. S svojimi nastopi bodo folklorne skupine, ljudske pevke in pevci ter godci obujali slovensko in tujo kulturno dediščino, nastopale pa bodo različne kulturno-umetniške skupine ter društva upokojencev iz Slovenije in tujine.

- 37. srečanje pevskih zborov društev upokojencev Slovenije. 2. oktobra se bodo od 16. do 18. ure na srečanju pevskih zborov v Linhartovi dvorani predstavili zmagovalci regionalnih srečanj pevskih zborov društev upokojencev iz vse Slovenije.
- Literarni program bo v dvorani Lili Novy. Ljubitelji literature boste na svoj račun prišli 2. oktobra od 12. do 16. ure, ko bo v dvorani Lili Novy literarni program s predstavitvami zanimivih knjig, s pogovori z literarnimi ustvarjalci, Tilka Jamnik pa bo pripravila Knjižno čajanko za vse generacije.
- Medgeneracijski kotiček. Če boste festival obiskali z vnuki, potem ne spreglejte medgeneracijskega kotička! Tam boste z njimi urili spomin, igrali šah, barvali pobarvanke, gledali lutkovne igre in se udeležili različnih delavnic. Na Sovinih uricah si boste z vnuki izmenjevali znanje o igračah, pesmih in igrah, ki ste jih poznali vi, in tistih, ki jih zdaj poznajo mladi.
- Razstave. Med številnimi umetniškimi razstavami na festivalu ne smete spregledati razstave fotografa Hermana Čaterja, ki ima za seboj več kot 80 samostojnih razstav, prejel pa je tudi več kot 100 mednarodnih in domačih nagrad. Predstavil se bo z razstavo Škotska skozi umetniške fotografije.

Slovesni zaključek festivala

Kot se bo festival začel slavnostno, se bo slavnostno tudi končal, in sicer 3. oktobra ob 16.30 v Linhartovi dvorani. Za veselo ozračje v dvorani bodo poskrbele vse generacije članov Folklorne skupine Tine Rožanc, ki bodo pele, se vrtele in plesale med zaključnimi govori povabljenih gostov ter poskrbele, da boste na uživali prav do konca festivala.

Lokacije, kjer bo program in vstop v dvorane

Ker bo program vse tri festivalske dni hkrati na več lokacijah, predlagamo, da se že pred obiskom festivala seznanite z njimi. Načrt festivala boste našli na spletni strani www.f3zo.si, v drugi polovici septembra pa tudi v festivalskih katalogih, ki bodo na voljo na blagajni Cankarjevega doma, v dnevnih centrih aktivnosti za starejše po Sloveniji, v društvih upokojencev, knjižnicah, v domovih za ostarele ipd.

Organizatorji vas še obveščajo, da si morate za dogodke v Linhartovi in Kosovelovi dvorani zagotoviti brezplačne vstopnice. Za več informacij, kako do vstopnic, pokličite na telefon 01/300 32 04 ali na info@f3zo.si.

S terena

Poletna srečanja upokojencev

Državnega srečanja upokojencev letos ni (bilo), po sklepu zbora članov Zveze društev upokojencev Slovenije so namreč ta srečanja (predvsem zaradi draginje!) vsako drugo leto, vmes pa so pokrajinska srečanja.

Večina teh srečanj je že bila, srečali naj bi se le še posavski, gorenjski, celjski in ljubljanski (osrednjeslovenska PZDU) upokojenci. Zadnje srečanje je bilo na snežnem stadionu pod Pohorjem, ki so ga zgornjepodravski upokojenci pripravili kot doslej skupaj z lokalno organizacijo DeSUS.

Slavnostna govornica na srečanjih je bila največkrat predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, ne pa na vseh srečanjih.

Kožuhova se je v svojih nagovorih dotaknila perečih družbenih in gospodarskih razmer in bila kritična do varčevalnih ukrepov vlade, ki za večino upokojencev močno znižujejo prag revščine.

V Mariboru je med drugi dejala: »Bomo res dovolili, da se bodo nekateri obmetavali z denarjem, medtem ko polovica upokojencev ne more več preživeti s pokojnino, ko imamo 120 tisoč brezposelnih in ko diplomanti ne najdejo dela?

Kaj so naredile politične stranke za brezposelne in slabo plačane, za zlorabljene delavce, kaj so naredile za pokojnine? Vseh dvajset let znižujejo pravice delavcev in upokojencev. Vsi zakoni po vrsti so napisani na kožo eliti. Tudi zadnji, saj v novi socialni zakonodaji med najrevnejšimi iščejo tiste, ki po njihovem še vedno dobijo preveč! Prav zato se moramo vsi potruditi, da se bomo redno pogovarjali z našimi predstavniki v parlamentu, in to ne prek političnih strank, sami se moramo z njimi pogovarjati, spomniti jih moramo, da smo jih mi poslali v parlament, da zagovarjajo naše pravice, zahtevati moramo, da nehajo siromašiti to našo lepo deželo. Bogastvo niso gradovi in dragi avtomobili, bogastvo dežele smo ljudje! Prav od vsakega od vas pričakujem, da bo hodil na pogovore v poslanske pisarne, če pa tega ne zmore več, da bo vsaj napisal

dopisnico ali pismo najbližjemu poslancu. Bolj kot vse drugo je zdaj v naših društvih potrebno to delo. Izkoristimo demokracijo. Za nas, za naše vrstnike, za naše otroke in vnuke!»

Društva upokojencev Dolenjske in Bele Krajine svoje letno srečanje že vrsto let pripravijo prvo avgustovsko soboto v Dolenjskih Toplicah. Tudi letos je bilo ta dan veselo na jasi: odmevala je glasba, plesalo se je kljub popoldanski pripeki, nastopali so folkloristi in tamburaši, govori so bili kratki in jedrnat, osredotočeni predvsem na kritiko politikov in politike, ki socialno državo spodkopava v interesu kapitala.

Zbrane je v Dolenjskih Toplicah nagovoril predsednik osrednjeslovenske PZDU in predsednik AGE Marjan Sedmak.

Dejal je: »Zdajšnja vlada še vedno ni pokazala nič takega, kar bi napovedovalo lepšo prihodnost. Da se razumemo: ne lepšo prihodnost zgolj za politične in denarniške elite, te so znale v zadnjih dvajsetih letih lepo poskrbeti zase, ko so kopičile denarne rezerve v davčnih oazah, marveč lepšo prihodnost za človeka z ulice, kar smo – ne samo, ampak tudi upokojenke in upokojenci. Za zdaj kot davkoplačevalci zategujemo pas pri pokojninah in drugih socialnih izdatkih, da bi pokrili luknje, ki so jih v bankah pustili (ne)znani rokomavhi. Če bo kdo na podlagi teh grenkih izkušenj ugotovil, da smo se namesto v demokraciji pred dvajsetimi leti znašli v kleptokraciji - po domače v vladavini tatov, ta njegova ugotovitev verjetno ne bo daleč od resnice.

Kljub temu pa je treba opozoriti na nekaj svetlobe na koncu predora. Potem ko je v Franciji predsedniško palačo osvojil socialist Hollande, so se prav zadnje tedne zganili tudi nemški socialni demokrati z ugotovitvijo, ki je že dolgo časa tudi naša: držav v dolgove niso pahnili preprosti ljudje s pretirano porabo, odločilno so za krizo krivi finančni trgi z nebrzdano požrešnostjo vseh tistih, ki nadzirajo kapitalske tokove. Finančna industrija, kot temu pravimo danes, je tista, ki se iz krize leta 2008 še vedno noče ničesar naučiti in ki si prizadeva, da bi se stvari spreminjale tako, da se zanjo ne bi spremenilo nič, in ki hoče izstaviti račun za

svoje početje ne le za nazaj, marveč tudi za naprej človeku z ulice. Tudi nemška socialna demokracija bo zato v prihodnjem letu, ko bodo Nemci volili nov parlament, v volitve stopila z geslom, da finančna industrija, ki se je zlizala z oblastjo do te mere, da si jo je podredila, ne more več biti tista, ki obvladuje državo, marveč mora država obvladovati in omejevati njo.

Zdi se torej, da se tudi nemško-francoskemu vlaku obeta zamenjava lokomotiv!«

info.zdus in M. L.

Naj bo učenje odraslih mikavno!

V novem projektu bo ZDUS sodeloval s sedmimi partnerji, in to - z univerzo v Leicesteru, z avstrijsko mrežo za izobraževanje odraslih Bia-net, hamburško Volkshochschule, švicarsko Zvezo ljudskih šol za odrasle, češko nevladno organizacijo Athena, poljsko organizacijo Pro-Med in AidLearn s Portugalske.

Projekt bo potekal v evropskem letu aktivnega staranja, ki prav v učenju in izobraževanju starejših vidi najpomembnejše poslanstvo, torej v njihovem aktivnem sodelovanju v boju proti socialni izključenosti starejših. Po podatkih Eurostata na evropski ravni vsako leto ugotavljamo med odraslimi v starosti med 55. in 64. letom najvišji upad udeležbe v izobraževanju, za obdobje po 64. letu starosti pa podatkov ni. Udeležba odraslih v izobraževalnih programih je torej pogojena s starostjo.

Ciljna skupina v projektu bodo starejši, ki se najmanj udeležujejo izobraževanj, se pa soočajo z različnimi omejitvami, pa strokovnjaki, prostovoljni učitelji, izobraževalci, posamezniki in organizacije, ki delujejo v korist starejših ...

V projektu bodo v ZDUS pripravljali izobraževanja in delavnice ter tako iskali nove načine, kako motivirati in vključiti v izobraževanje starejše, ki so izolirani ali pa jim zdravstvene, socialne, kulturne ali druge omejitve to preprečujejo.

info.zdus

Od oktobra svetovalnica za izboljšanje bivanja starejših

V mednarodnem projektu HELPS bo ZDUS oktobra odprl svetovalnico, pravzaprav informativno točko za izboljšanje

bivanja starejših. Model svetovalnice bodo najprej preizkusili v Ljubljani.

Cilj svetovalnice je pomagati starejšim pri iskanju optimalne rešitve za bivanja v starosti. Obiskovalcem bodo na voljo letaki, publikacije, poskrbljeno bo za osebno svetovanje - tudi po telefonu ali po elektronski pošti. Informatorji bodo odgovarjali na vprašanja, povezana z oskrbo na domu, razpoložljivih mestih v domovih, o ponudbi namenskih stanovanj za starejše in oskrbovanih stanovanj, dajali bodo pravne nasvete, informacije o obratni hipoteki, svetovali pri manjših hišnih adaptacijah in storitvah, ki starejšim omogočajo neodvisno življenje doma itd. Svetovali bodo tudi upokojeni strokovnjaki z različnih področij. Lokacija svetovalnice bo znana že septembra.

Alenka Ogrin

Medgeneracijska fotografska delavnica

Strokovni sodelavci ZDUS so poleti v projektu mix@ges – medgeneracijsko povezovanje z uporabo novih ustvarjalnih medijev – skupaj z DU Ig pripravili prvo od več predvidenih medgeneracijskih

fotografskih delavnic. Pod mentorstvom medijske izobraževalke Brede Kraj so se mladi in starejši seznanjali teden dni z uporabo fotoaparatorov na svojih mobilnih telefonih.

Delavnice so bile pripravljene v dveh delih: najprej so se udeleženci teoretično seznanili z mobilno fotografijo kot novim umetniškim ali estetskim žanrom (kakšne so razlike med umetniško, komercialno in dokumentarno fotografijo ter kako pri različnih tematikah čustveni dražljaji odsevajo v foto sporočilih), pri zabavnejšem, praktičnem delu pa so mladi in stari fotografirali drug drugega, ljudi v gibanju in skušali ujeti slike krajine.

»Izziv je bil sprostiti generaciji, da bi sproščeno delali kot skupina«, je po zaključku delavnic povedala mentorica. Izziva se je lotila s pogovorom o navadah pri uporabi mobilnega telefona, začetni nesamoiniciativnosti, da telefonska fotografija ne more biti lepa, toda neostrina, lise, naključnost in nenavadne kompozicije so celo zaželeni in so sestavni del dokumentarne fotografije! Kot je povedala mentorica, jo je najbolj presenetila »najstarejša udeleženka, ki je z najstarejšim telefonom z najslabšo resolucijo uspešno posnela naključja in se najbolj približala želenim rezultatom, čeprav sama ni menila tako.«

Generacijska razhajanja pa so se le kazala. Dejstvo, da mladi svoj vsakdanjik delijo s t. i. story-catching dinamiko in so ga v vsakem trenutku pripravljeni deliti na socialnih spletnih omrežjih, pa starejše generacije še vedno cenijo živ stik pri razširjanju fotografij. Kot je ugotavljala mentorica, se že v pojmovanju, »kaj je stara fotografija«, razlikujeta generaciji. »Starejšim je to stara fotografija iz časov Jugoslavije, mlajšim pa so to vse fotografije, starejše od njih samih.«

Razlikam navkljub so udeleženci stopili skupaj in združevali zamisli. Še vedno pa medgeneracijsko druženje in povezovanje pri uporabi novih medijev ostaja izziv, ki ga bodo sodelavci ZDUS

v sodelovanju z medijsko izobraževalko Bredo Kralj nadgrajevali v drugem in tretjem sklopu delavnic z udeleženci iz ljubljanskega Tabora in Mozirja.

Nastale fotografije DU Ig si lahko ogledate na spletni strani: <http://mixages.eu>

*Dijana Lukić,
koordinatorka projekta*

Testiranje prototipa v projektu SAAPHO

Po junijskem sestanku v Stockholmu, kjer sta vodja projekta SAAPHO – ZDUS,

Alenka Reissner in koordinator Milan Zabavnik prejela tablični računalnik s preizkusno zasnovo projekta SAAPHO, so poleti na ZDUS opravili več testiranj, na katerih so udeleženci preizkusili, kako bodo delovale nove tehnologije v povezavi s pripomočki in kje so še možnosti za izboljšanja in podaljšanje samostojnega bivanja starejši.

Udeleženci so pri testiranju uporabljali tablični računalnik iz najnoveše generacije in preverjali zaslon na dotik. Nova vrsta računalnikov namreč ne bo več potrebovala dodatnih tipkovnic niti ne miške za premikanje med vsebinami. Vse, kar je potrebno, bo uporaba prsta ali posebnega »svinčnika« za potrjevanje ukazov in pisanje na tipkovnico, ki se prikazuje na zaslonu. Vsi so bili nad napravo navdušeni, saj ni večja od lista pisarniškega papirja. Baterija je zmogljiva, saj omogoča do 6 ur dela. Program projekta je zastavljen tako, da bo imel računalnik vrsto senzorjev, ki bodo uporabniku omogočili merjenje krvnega tlaka, sladkorja v krvi, merili temperaturo v bivalnem okolju, pisali sporočila in še kaj. V prihodnje namerava izdelovalec razviti še več senzorjev, denimo kako in kdaj je treba vzeti zdravila, poklicati klicni center v sili ali katero od izbranih telefonskih števil domačih ob nenadnem padcu, senzori bodo bedeli nad kakovostjo zraka v prostoru in ponujali vrsto oblik socialne pomoči. V prihodnosti bodo prav takšne naprave omogočale bolnim, pa tudi zdravim starejšim boljše in predvsem podaljšano samostojno bivanje.

*Milan Zabavnik,
koordinator projekta*

Skupine za samopomoč kot oblika pomoči

Že dobro poldrugo leto tečejo aktivnosti v projektu Ustavimo nasilje nad starejšimi ženskami.

Po številnih izobraževanjih, ki pa jih še ni konec, se je projekt prevesil v drugo polovico, ko bodo na terenu v obliki skupin za samopomoč, sprožili solidarnostne pobude.

Izvajalci bodo prostovoljke in prostovoljci, ki se v okviru projekta Starejši za starejše pri svojih obiskih srečujejo s primeri nasilja ali drugih oblik zlorab, ki vidijo in poznajo primere ter so tudi sami na posreden in neposreden način srečujejo z nasiljem.

Na terenu namerava ZDUS opraviti pogovore v skupinah, ki bodo obravnavale rizične dejavnike, ki lahko vodijo v nasilje in zlorabo. Poglobili se bodo v vprašanja, kot so krhkost staranja in starosti, ranljivost žensk v starosti, odnos med negovalci in starejšimi ter druge težave. S poglobljenimi pogovori bodo preverili, v kolikšni meri so sploh skupine za samopomoč učinkovita oblika preprečevanja nasilja in ali jih lahko razumemo kot obliko samozaščite starejših žensk, ki so se na kakršenkoli način soočile z nasiljem in zlorabami.

D. L.

Pokrajinska srečanja pevskih zborov

V mesecih maj in junij 2012 so se zvrstila pokrajinska srečanja pevskih zborov DU. Dvanajst srečanj so spremljali člani komisije za kulturo Marija Orešnik, Klara Štrancar in Ema Tibaut ter Anton Kotar, Karol Pavlin in Stane Podsedenshek. Ocenjevali so nastope 115 mešanih, ženskih in moških pevskih zborov.

Strokovno oceno so pripravili tudi selektorji, glasbeni pedagog in zborovodje, ki so spremljali srečanja: Ani Šober Jankovič (Dolenjska in Bela krajina), Tomaž Tozon (Gorenjska), Franci Kovač in Andrej Okreša (zgornje Podravje), Mitja Gobec (osrednjeslovenska pokrajina), Avgust Šrajner (Koroška), Marjan Lebič (Celjska pokrajina), Anka Jazbec (Šaleška pokrajina), Tomaž Kuhar (Pomurje), Miran Žitko (južna Primorska), Matej Petejan (severna Primorska) in Franc Lačen (spodnje Podravje).

Vsako leto selektorji pripravijo strokovne ocene, smernice, napotke in mnjenja za izboljšave v zborovskem petju, kot tudi predlog, kateri zbor naj se uvrsti na državno srečanje, ki bo na festivala za tretje življenjsko obdobje. Na 37. državno srečanje so se uvrstili MePZ DU Semič – Črnomelj, MePZ DU Komenda, MePZ DU Trbovlje, MoPZ LIPA, MePZ DU Prevalje, ŽePZ Pristan U3ŽO Koper, MoPZ DU Velenje, MoPZ Podpeč – Preserje, pevsko društvo upokojencev Celje, MePZ Kulturnega društva in DU Cirkulane, ŽePZ DU Ljutomer in ŽePZ univerze za 3ŽO Nova Gorica in DU Nova Gorica.

Torej, na svidenje na državnem srečanju 2. oktobra 2012 v Cankarjevem domu!

Dijana Lukić

Fotovest

Moški pevski zbor društva upokojencev Velenje praznuje 50 let. Tudi letos se bodo udeležili revije pevskih zborov upokojencev Slovenije jeseni v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Sklepi sej ZDUS

Sklepi rednega zbora članov ZDUS

Datum seje: 23. julij 2012.

Prisotni delegati zbora članov oziroma pooblaščenici:

Vlasta Drozg, Pavlina Glušič, Slavica Golob, Silva Gorjup, Ingeborg Ivanek, Olga Košir, Marija Krušič (pooblastilo), Danica Mandeljc, Olga Pernič in Zmaga Trošt ter Anton Benko, Ivan Činžar, Miro Duič, Alojz Gobec, Franc Golob, Franc Hojnik, Dušan Jarc, Branko Klavžar, Milan Kolar, Peter Kropec, Mirko Lebarič, Karel Lorenčič, Janez Malovrh, Aleksander Marič, Zoran Matjac, Marjan Pavlič, Jožef Petauer, Jože Prednik, Ivo Rakun, Anton Repnik, Anton Sagadin, Marjan Sedmak, Karl Drago Seme, Franci Šmajd, Franc Slavinec, Žan Škrinjar, Janez Šolar (pooblastilo), Vladimir Todorovič, Stanislav Tomšič, Alojz Vitežnik in Branko Vodopivec.

Drugi prisotni: Mojca Derganc, Zdenka Ferfila, Cecilija Lumbar, Božena Kos, dr. Mateja Kožuh Novak, Dunja Obersnel Kveder, Marija Miladinovič, Vida Karolina Rozman in Anka Tominšek ter Branko Simonovič, Anton Donko, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Jože Jazbec, Franc Lobnik, Mihael Majerle, Mirko Miklavčič, Milan Zabavnik in Samo Zupančič.

1. Poročilo o delu ZDUS v letu 2011.

Sklep: Sprejme se poročilo o delu za leto 2011 s pripombami.

2. Revidirano računovodsko poročilo in poročilo o izvršitvi finančnega načrta za leto 2011.

Računovodkinja Mojca Derganc je podala računovodsko poročilo o izvrševanju finančnega načrta za leto 2011 in poročilo o poslovanju sklada Vzajemne samopomoči. Poročala je še o opravljeni reviziji poslovanja za leto 2011 in prebrala zapisnik revizorjev.

3. Poročilo inventurne komisije o opravljenem popisu za leto 2011.

Podpredsednik ZDUS Anton Donko je prebral poročilo o opravljenem popisu za leto 2011.

4. Poslovno poročilo Vzajemnosti, d. o. o.

Anka Tominšek je prebrala poročilo o poslovanju Vzajemnosti, d. o. o.

5. Poročilo nadzornega odbora.

Predsednica nadzornega odbora Cecilija Lumbar je prebrala poročilo (poročilo je v arhivu ZDUS).

6. Razprava in sprejem podanih poročil.

Sklepi

- Potrdi se revidirano letno računovodsko poročilo z bilanco stanja in izkazom poslovnega izida s pojasnilom o izidu ter poročilo o poslovanju ZDUS za leto 2011 vključno s poročilom o poslovanju sklada vzajemne samopomoči in poročilom o prostovoljstvu za leto 2011 v predloženi obliki in vsebini.
- Stroški odvetniških storitev v akciji Zavarovalnica Vzajemna v višini 25.440 evrov se prenesejo v stroške za leto 2012.
- Nepokriti stroški projekta LARA v višini 1.065,40 evra, ki je bil končan novembra 2010 in za katerega smo v letu 2011 dobili manj sredstev od pričakovanih, se prenesejo v leto 2012.
- Presežek prihodkov nad odhodki v višini 117,89 evra je nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki in se prenese na rezervni sklad za pokrivanje morebitnega presežka odhodkov nad prihodki v leto 2012.
- Sprejme se poročilo o opravljenem popisu za leto 2011.
- Sprejme se poročilo o poslovanju Vzajemnosti, d. o. o. za leto 2011.
- Sprejme se poročilo nadzornega odbora ZDUS o delu za leto 2011.

Razprava in sprejem programa dela za leto 2012.

Sklepa:

- Zbor članov podpira in pooblašča svoje predstavnike, da tudi v prihodnje branijo vrednote socialne države.
- Zbor članov sprejme program dela ZDUS za leto 2012.

Razprava in sprejem finančnega načrta za leto 2012.

Sklepa:

- Zbor članov sprejme predlagani finančni načrt za leto 2012.
- Zbor članov pooblašča UO ZDUS, da sprejme rebalans finančnega načrta za leto 2012.

Potrditev pravil športnih iger.

Sklep: Zbor članov potrdi predlagana Pravila športnih iger upokojujencev Slovenije.

Razno.

Predsednica dr. M. Kožuh Novak je svečano predala priznanji ZDUS Branku Simonoviču, za dolgoletno uspešno opravljanje funkcije direktorja hotela ZDUS Delfin v Izoli in Vladimirju Šedivju, ki je bil dolgoletni predsednik območne in kasneje pokrajinske zveze Zgornje Podravje.

Sklepi korespondenčne seje UO ZDUS

Zapisnik podpisan: 12. julij 2012.

Sklepi

- UO ZDUS ugotavlja, da osnutek Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne zagotavlja namenskost uporabe sredstev, ki jih je zakon namenil za dolgoročno zagotavljanje dodatnih sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, saj je »ločena obravnava premoženja« v osnutku zakona, farsa. Zakaj pripajati gospodarsko družbo, če je namen ohraniti njeno premoženje? Gotovo je predlagatelju zakona jasna logika gospodarske družbe kot izhaja iz ZGD-1. Ne glede na ločenost evidentiranja in knjiženja, gre za enovito pravno osebo, z upravo, ki samostojno vodi posle. S tem zakonom je izgubljen tudi nadzor civilne družbe, ki je do sedaj imela vsaj delni vpliv nad poslovanjem Kapitalske družbe.
 - Upravljanje kapitalskih naložb mora zagotavljati strogo namensko porabo sredstev in ne porabo za pokrivanje slabih naložb bank.
 - UO ZDUS je proti naglici in nočnemu pripravljanju zakonov, ki sillijo k občutku izrednega stanja.
 - UO ZDUS meni, da zaradi naglice pri sprejemanja zakonov, predlagani niso dovolj pretehtani in so že hitro po sprejemu deležni sprememb in dopolnitev.
 - UO ZDUS zahteva in pooblašča vodstvo ZDUS, da izvede vse, tudi najostrejše ukrepe, ki nam jih zagotavlja veljavna zakonodaja, da prepreči dokončno razlastitev sedanje in bodoče upokojske populacije in ponižujoč občutek »vojnega stanja.«
- Upokojenci zahtevamo, da se premoženje, namenjeno z zakoni zagotavljanju dolgoročne stabilnosti pokojninskega sistema, ohrani tudi v naprej.

Sklepi 9. seje upravnega odbora ZDUS

Datum: 5. junij 2012.

Prisotni: Slavica Golob, Olga Košir in Mateja Kožuh Novak ter Anton Donko, Emil Hedžet, Franc Hojnik, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Franc Lobnik, Mirko Miklavčič, Marjan Pavič, Karl Drago Seme, Janez Sušnik in Alojz Vitežnik.

Opravičeno odsotna: Janez Gologranc in Marjan Sedmak.

Vabljeni: Zdenka Ferfila, Marinka Levičar, Anka Tominšek, Lada Zei, ter Branko Simonovič.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 8. seje UO ZDUS.

Zapisnik 8. seje je bil soglasno potrjen vključujoč popravek Karla Draga Semeta: »UO ZDUS se je seznanil s poročilom nadzornega odbora ZDUS o nadzoru poslovanja ZDUS v letu 2011.«

2. Vladni predlog vsebine socialnega sporazuma za obdobje 2012-2016.

Sklep: Prizadeti upokoјenci naj pošljejo ZDUS informacijo o težavah, ki so posledica predlaganih varčevalnih ukrepov vlade, ZDUS pa jih bo posredoval na ustrezen naslov.

3. Obravnava poslovnega rezultata Vzajemnosti za leto 2012.

Sklepa:

- UO ZDUS je sprejel informacijo o poslovanju zavoda Vzajemnosti za leto 2011 in pohvalil vodstvo za uspešno poslovanje.
- Vodstvo Vzajemnosti in ZDUS se dogovorita o poglobljenem sodelovanju v letu 2012.

4. Informacija o poteku priprav Festivala za tretje življenjsko obdobje.

Sklep: Skleniti je pogodbo z organizatorjem Proeventom, d. o. o., da ZDUS ne sodeluje v organizacijskih stroških festivala. Vložek ZDUS je članstvo, ki obiskuje festival in nastopa na prireditvah.

5. Razno (sprejem DU Bela Cerkev v Zvezo društev upokoјencev Slovenije, obravnava nerealizirane nagrade pri razpisu za najboljše glasilo DU Škofja Loka.

- DU Bela Cerkev se sprejme v Zvezo društev upokoјencev Slovenije.
- Nagrada se DU Škofja Loka ne izplača.

Sklepi 3. seje ekspertne skupine ZDUS za domove starejših

Datum: 10. julij 2012.

Prisotni: Vijola Bertalanič, Ana Cajnko, Frančiška Četkovič, Milena Končina, (MDDSZ), Nevenka Lekše in Irena Zajec ter Jože Bučer, Franc Gombač, Zdravko Kaučič (Skupnost socialnih zavodov Slovenije), Ivo Krušec, Nikola Ladika, Božo Pogačar in Aldo Ternovec.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 2. seje.

Sklepa:

- Pisne pripombe sta poslala Jože Bučer in Francka Četkovič in bodo vključene v zapisnik 2. seje, ki bo ponovno posredovan članom hkrati z zapisnikom 3. seje.
- V prihodnje naj bodo zapisniki krajši, s poudarkom na sklepih.

2. Cene, jasno opredeliti cene in standarde ter skozi cene urediti pogoje za nadaljnji razvoj.

Sklepi:

- Ministrstvo (MDDSZ) bo predložilo analizo poslovanja

na podlagi letnih poročil javnih zavodov in koncesionarjev z zbirnimi podatki in razčlenjenimi prihodki in odhodki ter izid poslovanja po posameznih vrstah oskrbe, zdravstvenih storitev in dejavnosti za trg.

Na temelju predloženih analiz in podatkov bo ekspertna skupina ocenila ekonomsko finančno problematiko poslovanja domov, položaj stanovalcev z vidika možnosti plačevanja storitev in kakovosti storitev.

Člani ekspertne skupine pričakujejo odgovor ZZZS v zvezi s pravicami na področju zdravstvenih storitev in zdravstvene nege, ki jih imajo zavarovanci iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

- Člani ekspertne skupine pričakujejo od ministrstev (MZ in MDDSZ) takojšnje usklajeno delovanje in predloge rešitev odprtih vprašanj na področju normativov in standardov ter financiranja zdravstvenih storitev, zdravstvene nege v javnih zavodih in pri koncesionarjih, ki opravljajo dejavnosti institucionalnega varstva starejših.
- Člani ekspertne skupine predlagajo, da se čim prej sistemsko uredi vprašanje negovalnih oddelkov glede na to, da se nega v domovih že nekaj časa opravlja.
- Člani ekspertne skupine predlagajo, da se opravi analiza uveljavljenih cen v javnih zavodih in pri koncesionarjih glede velikih razlik v cenah ter pripravi in sprejme spremenjen in dopolnjen pravilnik o metodologiji oblikovanja cen. Na njegovi podlagi bo potrebno spremeniti in dopolniti pravilnike o oblikovanju cen v domovih ter na tej podlagi revidirati cene oskrbe.
- MDDSZ naj čim prej pripravi in predpiše podrobnejše standarde za izvajanje posameznih vrst oskrbe in merila za razvrščanje uporabnikov v posamezne vrste oskrbe za področje institucionalnega varstva starejših.

3. Dogovor o nadaljnjih aktivnostih, načinu dela ter zadolžitvah članov.

Sklepi:

- Ekspertna skupina je izrazila podporo vodstvu ZDUS v aktivnostih za odpravo ukrepov ZUJF, ki so nekaterim kategorijam upokojujencev protipravno znižali pokojnine in letni dodatek oz. ga odvzeli.
- Skupina nasprotuje tudi zakonu o slovenskem državnem holdingu.
- Naslednja seja ekspertne skupine bo po 15. 9. 2012.

Sklepi 4. seje komisije ZDUS za gospodarske zadeve

Datum seje: 9. junij 2012.

Prisotni člani komisije: Janko Deželak, Jože Murko, Marjan Tiselj, in Franc Trampuž.

Opravičeno odsotna: Valter Drozg in Franci Šmajd.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič (podpredsednik ZDUS).

1. Obravnava in sprejem zapisnika 2. seje komisije

Sklep: Zapisnik 2. seje je bil soglasno potrjen.

2. Posledice sprejete zakonodaje v DZ (Vpliv sprejete zakonodaje za urejanje javnih financ, Ur.L. z dne 30. maja 2012-40/2012).

Sklep: Člani delovnih skupin morajo aktivno sodelovati zastopati stališča ZDUS.

3. Pregled aktivnosti za kartico ZDUS Dinners.

Sklep: Člani pozivajo vse predsednike DU in PZDU, da pospešijo aktivnosti pri pridobivanju kartice ZDUS Dinners in s tem finančno krepijo strukturo od DU, preko PZDU do ZDUS.

4. Stališče do ustanovitve državnega premoženjskega holdinga.

Komisija upa, da bo kadrovanje v NS in uprave teh družb potekalo po kriteriju stroke in ne politične pripadnosti.

5. Pobude in vprašanja članov.

Sklep: Komisija predlaga vodstvu ZDUS, da imenuje v NS Delfina predstavnike ustanovitelja, ki bodo delali v interesu latnika in ne bodo dovolili, da jih predstavniki delavcev preglasujejo.

6. Razno.

Ni bilo razprave.

Sklepi 4. seje komisije ZDUS za kulturo

Datum seje: 1. junij 2012.

Prisotni člani komisije: Janko Deželak, Jože Murko, Marjan Tiselj, in Franc Trampuž.

Opravičeno odsotna: Valter Drozg in Franci Šmajd.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič (podpredsednik ZDUS).

1. Obravnava in sprejem zapisnika 3. seje komisije.

Sklep: Zapisnik 3. seje je bil soglasno potrjen.

2. Rezultati razpisa JSKD 2012.

Sklepi:

Dva od šest prijavljenih projektov nista bila sprejeta v sofinanciranje, in sicer likovna kolonija 2012 in Večer pesmi in plesa skozi čas. Drugi projekti bodo sofinancirani v skupni višini 2.600 evrov in sicer:

- Državno srečanje pevskih zborov DU Slovenije – 300 evrov,
- Za Mirno z ljubeznijo – 300 evrov,
- Pesmarica za upokojenske pevske zборе – 500 evrov in
- Spremljanje pokrajinskih srečanj pevskih zborov DU – 1.500 evrov.

3. Revije pevskih zborov po PZDU.

Prebrana poročila, sklepi prihodnjic.

4. Likovna kolonija.

Razprava, brez sklepov. Mentorica letošnje kolonije bo Marlene Zorjan iz Izole.

5. Festival za tretje življenjsko obdobje in kulturni program

Sklepa:

- Več informacij bo znanih po seji UO ZDUS 5. junija 2012, ko bodo odločali ali gremo na festival ali ne. Tudi z razpisom za udeležbo na kulturnem programu bodo počakali, dokler ne bo znanega kaj več.
- Skladno z odločitvijo UO ZDUS bodo pripravili razpis za Večer pesmi in plesa in zbirali prijavnice do 1. julija 2012 in ga objavili v ZDUS plusu. Nejasno pa ostaja, kdo bo pokrival potne stroške za zборе, ki nastopajo na prireditvi Večer pesmi in plesa.

6. Razno

Sklep: V junijski številki ZDUS plusa bo objavljen natečaj za novoletno voščilnico.

Obiščite Narodni muzej Slovenije!

V Narodnem muzeju Slovenije začenjajo jeseni program V družbi s kustosom, namenjen bo starejšim obiskovalcem. Vsak četrtek med 10. in 12. uro vas čaka muzejski strokovnjak, ki bo razkrili marsikatero zanimivost, ki ni napisana na razstavnih panojih.

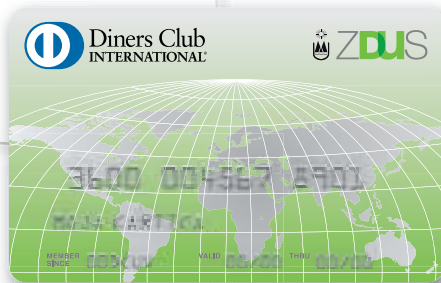
Pogovor z muzejskim strokovnjakom je brezplačen, starejšim pa za ogled Narodnega muzeja Slovenije nudijo vstopnice po znižani ceni 2,5 evra, ki jih lahko v tekočem mesecu lahko obiskovalci izkoristijo za večkratni obisk.

Piščal iz Divjih bab

Preprosto in prijetno

s kartico ZDUS-Diners Club

Krasno, pa še popust imava!

TAKOŠNJI POPUSTI PRI BLAGAJNI

Kaj naročiva Božičku?

Strošek ogrevanja in ostale večje stroške, lahko razdelite na obroke.

Babi, presenetil te bom kot že 20 let ne!

BOGAT NAGRADNI PROGRAM DINERS CLUBA

NA 12 OBROKOV

50 % POPUSTA PRI GURMANSKI VEČERJI, VIKENDU V TERMAH IN ŠE VELIKO VEČ

